

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 107. — ŠTEV. 107.

NEW YORK, TUESDAY, MAY 6, 1924. — TOREK, 6. MAJA, 1924.

VOLUME XXXII. — LETNIK XXXII.

KONGRES NAJ BO SUH ALI PA MOKER

Prohibicijski uradniki se jeze, ker so pristaši suhaške zakonodaje tako zelo nedosledni. — Volsteadovi patroni pijejo kot žolne. — Večino kongresnikov muči huda žeja. — Kongres ima dovolj denarja in časa za vsako preiskavo, obdolžitve kongresnika Cellerja pa najbrž ne bo preiskoval.

Washington, D. C., 5. maja. — Kongres se mora lotiti dela ter postati ali moker ali pa suh.

To je bil ultimatum, katerega so stavili danes vodilni suhaški uradniki članom senata in poslanske zbornice.

Emanuel Celler, demokratični član zbornice iz New Yorka, ki je povedal zbornici, da je sit gledati "suhaške" člane zbornice, kako se zibljejo in gugajo po koridorjih navzdol, da glasujejo za vsako prohibicijsko odredbo, je pritiral stvari do viška. Vsi nepristranski opazovalci izjavljajo, da ima Celler popolnoma prav.

Vsak časnikarski poročevalec v Washingtonu se je lahko na svoje lastne oči prepričal, da popivajo člani zbornice in senata. Splošno prevladuje mnenje, da bi bilo vredno imeti butlegarske privilegije na "gricu". V slučaju prepričanih mokačev ne vzbujajo to nikake pripombe ali pritožbe, a suhači, ki so uveljavili prohibicijo, nočejo živeti soglasno s svojimi takozvanimi "principi".

Kongresnik Celler je pritiral zadevo do viška, ko je pisal dr. Murray Butlerju pismo, v katerem je rekel, da je bil neki suhaški član do nezvesti pijan tekem zakonodajnega postopanja. V sedanjem času se vrše številne kongresne preiskave, a prepričani smo, da se ne bo vršila nobena preiskava glede obdolžitve kongresnika Cellerja.

Alkohol pod to ali ono krinko najdemo lahko vsepod na prostori senata in poslanske zbornice, celo v svetlišču Kapitola samega. Poslanci zapuščajo svoje "high-balle" le kadar pozvani zvonce, ki jih kliče na glasovanje. V večini slučajev glasujejo "suh".

Te nevdružne razmere so delate preglednice možem, ki so odgovorni za izvedenje osemnajstega amendmenta. Vsi soglašajo v tem, da bo dovedel ta položaj do odločne zahteve volitev, naj se postavijo, kot je uveljavljena, ali izvede ali pa jo izpremeni tako, da se bo zadostilo željam večine.

Zaslišanja glede takozvanih pivskih predlog so pokazala, da je pretežna večina za izpremembo suhaške postavbe v tem smislu, da jo bo sploh mogoče uspešno izvesti.

Sedaj pa je prišel na površje tudi prohibicijski glavar, major Haynes z novo kopico odredb, ki pravijo, da je treba napraviti vse pijače iz sadja izključno le iz "svežega sadja". Haynes hoče tudi prepričati prodajo ciderja in stranskih produktov.

Vse to je v večji ali manjši meri razburljivo vspricho nazorov mokačev v kongresu. V zvezi s tem se lahko ugotovi, da ne gredo alkoholično razpoloženi obiskovalci v Kapitolu v urade mokaških poslancev, da se iznebe svoje žeje. Obiščejo rajše priznane "suhače", ki imajo vedno kaj pripravljene.

Trije butlegarji delajo dobre kupčije s člani kongresa. Neki priznan suhaški voditelj iz Texasa ima pravo baro v svojem uradu, kjer se postreže ljudem z raznovrstnimi "mixed drinks".

Poslanci iz države Tennessee imajo rajše "red liker". Pred kratkim se je završil skoro škandal v nekem oficijelnem uradnem posloplju, ko je bila neka mlada ženska, slučajna obiskovalka, skoro napadena od pijanih članov kongresa.

Tudi starodavna suhaška država Kansaš ima par svojih poslancev, ki se ne branijo kapljice. Pa kaj koristi vse to?

Glavni razvoj današnjih dni je, da bodo skušali odkriti suhači prisiliti svoje tovariše, da se pokore postavi ali pa izgube iz posvečenih prostorov narodne zakonodaje.

TRUPLA ŽRTEV PREMOMAR-SKE NESREČE.

Wheeling, W. Va., 5. maja. — Reševalni oddelki, ki so zaposleni v Benwood, rovu Wheeling Steel Corporation, so spravili na dan nadaljnjih devet trupel in vsled tega je poskočilo število žrtev eksplozije za 115 ali štiri več kot se je prvotno domnevalo. Več premogarjev, katere so splošno smatrali za pogrešane, se je oglašilo, a reševalni oddelki so našli trupla desetih mož, ki niso bili zaznamovani med izgubami. Reševalni oddelki niso še prodrli v največje globine rova ter se splošno domneva, da so tam še nadaljna trupla ponesrečenih.

Benwood jeklarska naprava, ki ki je ustavila obratovanje, ko se je pretelki ponedeljek završila eksplozija, bo obnovila danes svoje obratovanje ter bo nudila dela 2500 ljudem. Naprava bo dobila premog iz bližnjih rogov.

KONEC VSTAJE V HONDURAS

San Salvador, 5. maja. — V navzočnosti Sumnera Wellesa je bila danes na ameriški križarki "Milwaukee" podpisana pogodba, potom katere bo mogoče urediti razmere v Hondurasu. Pogodbo so podpisali voditelji treh nasprotnih si političnih strank v Hondurasu ter zastopniki centralno-ameriških narodov.

Predsednik Coolidge je poslal v Honduras Mr. Wellesa ter mu naročil, naj se posluži vsega svojega vpliva samo na uredi razmere v deželi.

VON KNILLINGOV KABINET JE RESIGNIRAL.

Berlin, Nemčija, 6. maja. — Iz Monakova poročajo, da je bil bavorski deželni zbor razpuščen. Kabinet, kateremu je načeloval dr. von Knilling, je resigniral.

V BOJU S PIJAČO.

Pri Philadelphiji je zasidranih na stotine rušilcev, kateri bodo začeli v kratkem loviti in zasledovati razne angleške, italijanske, španske in francoske ladje, ki vtihoaplajo žganje v Združene države. Kakšni bodo uspehi, je seveda drugo vprašanje.

CUBANSKA VSTAJA JE BREZPOMEMBNA

Predsednik Zavas je povedal Cubancem, da je sedanja revolucija brezpomembna. — Bil je vrharno pozdravljen, ko se je vrnil z bojnega ozemlja.

Havana, Cuba, 5. maja. — Vstajško gibanje v bližini Cienfuegos in Trinidad, v provinci Santa Clara, je malenkostna zadeva. To je zagotovil narodu predsed. Zavas, potem ko se je vrnil z bojnega ozemlja.

Govoril je z balkona palače, v odgovor na vztrajne zahteve tisočev in tisočev ljudi, ki so se udeležili velike ljudske demonstracije, prirejane njemu na čast.

Obširna postaja in trg pred postajo sta bila nabito polna že dolge ure predno je došel v mesto poseben vlak, in ko je Zavas izstopil, so planile ljudske množice naprej, neovirane od policije ter pozdravile predsednika z navdušenimi "Vivas".

Ljudje so prižigali grmade, spuščali v zrak rakete in igralo je najmanj polduzeta godb. Od postaje so paradirale ljudske množice za avtomobilom predsednika ter neprestano zahtevale javen nagovor.

Poleg njegovega zagotovila, da ni vstaja nikakršna resna stvar, je vseboval govor predsednika pravišnjo za narodno enotnost v interesu naroda samega, ker je le na ta način mogoče ohraniti narodno neodvisnost.

Proklamacija, katero je izdala Narodna zveza veteranov in domoljubov, pa izjavlja, "da je končno napočila ura akcije in žrtve".

NOV IZUM ZA VARSTVO BANK.

Washington, D. C., 5. maja. — Trgovska uporaba takozvanega solznega plina narašča od dne do dne. Neka tvrdka v Chicagu, ki izdeluje priprave za produciranje tega plina, je opremila dozdaj 3500 bank in 250 policijskih postaj s takimi aparati.

V bankah postavijo mehanizem, ki izpušča solzni plin, v notranjosti varnostnih kletki ter krog oken. Kadar hoče kaka tolpa oropati banko, pritise ta ali om na gumb in plin se pomeša z zrakom. Na ta način je mogoče preplašiti ter razorožiti tudi najbolj drzne roparje.

JOHN D. ROCKEFELLER NA POČITNICA.

John D. Rockefeller bo preživel to poletje s svojo družino več tednov v gozdovih države Maine. Iz svojega gozdnega bivališča bo prirejal izlete v okolico.

VEČINA NEMŠKE VLADNE STRANKE

Moč komunistov je precej narasla. — Nacionalisti bodo odločili, če bo rajstag sprejel postavbe, potrebne za Dawesov načrt.

Berlin, Nemčija, 5. maja. — Natančni uspehi nemških volitev še niso znani, vendar se pa čuje, da bodo zmagali kandidati tistih strank, ki se zavzemajo za sprejem Dawesovih priporočil. Važno je, da so dobili komunisti izredno veliko množino glasov. Na debelo računano, bodo imeli socialisti sto poslancev, nacionalisti devetdeset, komunisti sedemdeset, ljudska stranka petdeset, demokracija pa štirideset.

Volitev se je udeležilo petinosemdeset procentov volilcev. Nemirov ozroma demonstracij je bilo le malo.

Berlin, Nemčija, 5. maja. — Nemška republika je nekoliko razorana, kljub temu pa še vedno zavzema močno mesto v krogu demokratičnih svetovnih republik. Pri volitvah ni šlo za vprašanje monarhije ali republike. Kljub temu bo pa v novem državnem zboru 229 poslancev, ki bodo odločno nasprotovali republikanski obliki vlade. To je skoraj polovica poslancev.

Izmed teh jih pripada 170 raznim nacionalističnim skupinam, 60 je pa komunistov. Če pristajejo se 46 poslancev Stressemannove ljudske stranke, bo imel protirepublikanski element večino.

V Nemčiji je danes 3 milijonov 500.000 komunistov, ki imajo v državnem zboru šestdeset poslancev ter tvorijo četrti najmočnejšo nemško stranko.

Pri volitvah so igrali poglobitno ulogo Dawesova priporočila. Vlada smatra sedanje volitve kot izraz nemškega naroda, da se strinja z Dawesovimi priporočili.

V prihodnjem državnem zboru bodo stotice socialisti, šestindevdeset nacionalisti, šestdeset zastopnikov katoliškega centra, šestdeset komunistov, šestinštirideset Stressemannovih pristašev, trideset Ludendorffovih pristašev, osemindvajset demokratov, šestnajst članov bavarske ljudske stranke, šest ekonomistov in šest kmečkih poslancev.

RAJŠI SE JE USMERTIL KOT DA BI PRIČAL PROTI SINU.

Suffield, Conn., 5. maja. — Včeraj so aretirali Williama Zelinswega, ker je kruto pretepel svojega očeta in svojo mater. Za pričo sta bila pozvana njegov oče in mati. Mati je prišla, očeta pa ni bilo. Ko so ga šli iskat, so ga našli obešenega v neki šupi. Poleg njega je bil listek z naslednjo vsebino:

— Rajši sem šel prostovoljno v smrt, kot da bi pričal proti svojemu sinu.

BARINGOVA LJUBICA NENADOMA IZGINILA

Nikjer ne morejo zaslediti Miss Beam, intimne prijateljice moža, ki je obtožen, da je skušal zastrupiti svojo ženo.

Ch. Long, pravni zastopnik Clarence O. Baringa, ki se nahaja v jetnišnici Westchester okraja, obtožen, da je skušal s strupom ter bolezenskimi kalmi spraviti s sveta svojo ženo, skuša sedaj preloziti na poznejši čas proces, ki bi se moral pričeti že dne 12. maja. Kot vzrok navaja, da mora za nekaj časa zapustiti mesto, da izbere obrambni material za svojega klijenta in da mora imeti vsled tega več časa kot do 12. maja.

Okrajni pravdnik Rowland je izjavil, da bo nasprotoval takemu zavlačevanju ter je rekel: — Pripravljen sem pričeti proces prihodnji ponedeljek ter ne vidim nobenega vzroka za zavlačevanje. Boril se bom z vsemi sredstvi, ki so mi na razpolago, proti vsakemu poskusu, da se preloži proces na poznejši čas.

Medtem pa iščejo vsepovsod Mildred E. Beam, mlado učiteljico, koje ime se spravlja v stik s celo afero in ki je izza aretacije Baringa izginila iz svojega stanovanja v Elizabeth, N. J. Okrajnemu pravdniku Rowlandu je sicer pisala pismo, v katerem je sporočila, da se bo prostovoljno javila oblastim ter podala vse zaželenje informacije glede svojih prijateljskih odnosov z obtoženim Baringom, a dosedaj se še ni oglasila in kljub vsemu iskanju detektivov ni bilo dosedaj mogoče ugotoviti njenega bivališča. Tudi zagovornik Baringa išče to deklico, da izpove v obrambo klijenta. Nadalje jo išče tudi odvetnik Stindler, ki zastopa Mrs. Baring, ker jo hoče porabiti kot pričo proti Baringu samemu.

V nedeljo po aretaciji Baringa je imela Miss Beam dve uri trajajoče posvetovanje z njegovim zagovornikom in od onega časa naprej je izginila brez sledu. Njeno skrivališče poznajo le njeni sorodniki in ti ga nočejo izdati. David Seaman, njen v Irvington, N. J., stannjoči svak, ki je rekel včeraj: — Uboga deklica je bolna vsled tega razburjenja in treba jo je pustiti v miru.

Zagovornik Baringa bo stavil v sredo predlog za izročitev protokola razprav velike poroke, ki je stavila Baringa pod obtožbo in ob istem času bo tudi stavil predlog, naj se preloži obravnavo na poznejši čas.

D'ANNUNZIO BO PRODAL ROKOPISE SVOJIH DRAM.

London, Anglija, 5. maja. — Sem je došel marko Bottini ter prinesel seboj rokopise vseh D'Annunzijevih dram in povesti, katere bo skušal prodati na dražbi. S tem denarjem namerava D'Annunzio zgraditi veličanski spomenik v spomin slavnih laški igralki Eleonori Duse, ki je pred kratkim umrla v Pittsburghu.

PREKINJENA POGAJANJA.

Berlin, Nemčija, 5. maja. — Ruski poslanik v Berlinu, M. Kreštinski, bo te dni odpotoval v Moskvo. Urad ruske trgovinske delegacije bo toliko časa zaprt, dokler ne da nemška vlada Rusiji zadostnega zadoščenja. Pred par dnevi so namreč nemški policisti vdrl v trgovinski urad, hoteli aretirati komunističnega voditelja Botzenhardta.

SLAB POLOŽAJ AMERIŠKE MORNARICE

V ameriški mornarici vladajo baje grozne razmere. — V slučaju vojne s to ali ono velesilo bi Amerika ne mogla kaj prida opraviti. — Velikanske svote gredo za gradbo podmorskih čolnov, dočim nima Amerika nobene ladje, ki bi bila kaj vredna. — Nedostatke je treba odpraviti.

Washington, D. C., 5. maja. — Jutri bosta vloženi v poslanski zbornici dve resoluciji, kojih namen je ugotoviti sedanjo moč ameriške mornarice, posebno v primeri z mornarico Anglije in Japonske.

Kongresnik Britten iz Illinoisa, najstarejši član mornariškega odseka, je objavil danes, da bo predlagal, naj predloži mornarica sedem in dvajset točk obsegajoče poročilo, dočim je objavil republikanski kongresnik Rogers iz Massachusettsa, da bo vložil resolucijo za preiskavo. Oba sta izjavila, da sta nastopila na temelju najnovejših poročil admirala Coontza, vrhovnega poveljnika vojnega brodograja, ki so razkrila pomanjkljivosti v mornarici.

Britten je rekel, da bo njegova resolucija zopet enkrat obrnila pozornost dežele na strašno stanje naše neopripravljenosti v mornariškem oziru.

"Predstavljajte si," je rekel, "da izdajamo že več let po \$175.000.000 za grajenje podmorskih čolnov, a za ničesar drugega kot za obvestilo; da nimamo niti ene ladje, ki bi bila kaj vredna. Če potrebuje vlada deset let, da zgradi brezkoristen podmorski čoln, koliko časa bo pa potrebovala, da zgradi dobrega?"

"Prepričan sem, da ni naša mornarica toliko vredna kot angleška, a tudi nisem mnenja, da je Japonska daleč za nami, čeprav imamo na temelju washingtonske pogodbe pravice biti dvakrat tako močni na morju kot Japonska. Naša najbolj nujna potreba je primeren zračna služba, ki naj bi spremljala mornarico. Kljub temu pa potrebujemo pet ali šest let, da zgradimo nosilec aeroplanov, katere je mogoče zgraditi v treh letih."

Resolucija Brittena se ne bo le tikala moči ameriške mornarice, temveč tudi mornariškega departamenta, ki bo moral nuditi potrebne informacije glede moči angleških in japonskih brodogov.

Kongresnik Rogers je izjavil, "da so bili prijatelji ameriške mornarice v zadnjem času zelo vznemirjeni radi razkritij glede zmanjega ustroja naših bojnih ladij in glede nezadostnosti cele vrste tipov." Če bi bila mornarica v resnici taka, kot določeno na konferenci v Washingtonu, bi sedanje vznemirjenje kmalu izginilo.

"Če se pa to ne bo zgodilo," je rekel kongresnik, "je neobhodno potrebno, da odpravi administracija in kongres obstoječe nedostatke. Za ameriški narod je prav tako temeljna politika ohraniti bojno silo mornarice na višku, v soglasju z washingtonsko pogodbo kot je ohranitev Monroe doktrine. Ameriški narod bi ne smel trpeti ne delavnosti administracije in kongresa v zadevi, ki je bistvene važnosti."

ALI SE RES ŠE DOGAJAJO ŠUDEŽI?

Da padajo cene jaje neprestano, je razvidno tudi z cen, ki jih zahtevajo restavracije. Pred par tedni je stala porelja jaje pripravljeneh na ta ali oni način, trideset centov. V preteklem tednu so znižali ceno na 25 centov in par dni pozneje je padla cena za nadaljni groš.

KARDINAL ZA VIŠJE PLAČE POŠTNIH USLUŽBENCEV.

New York, 5. maja. — Kardinal Hayes je imel v hotelu Astor govor, v katerem je rekel: Ne morem razumeti, zakaj niso dobili poštni uslužbenci že davno priboljška. Upam, da bodo razvili modriji v Washingtonu več modrosti ter prišli čimprej do prepričanja, da zaslužijo poštni uslužbenci majhen priboljšek.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU.

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:
1000 Din. — \$13.50 2000 Din. — \$26.80 5000 Din. — \$66.50
Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.
Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekovni zavod".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:
200 lir \$10.10 300 lir \$14.85
500 lir \$24.25 1000 lir \$47.50
Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir računamo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.
Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje Jadranska Banka v Trstu, Opatici in Zadru.
Za pošiljate, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po možnosti še poseben dopust.
Vrednost Dinarjem in Liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepredvidljivo; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej, računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roke.
POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.—
Glede izplačil v amer. dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.
Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft.
FRANK SAKSER STATE BANK
62 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Tel. Cortlandt 4687.
Glavno zastopstvo Jadranske Banke.

"GLAS NARODA"

(SLOVENSKO DNEVNO)

Owned and Published by

Hoyan Publishing Company

SA Corporation

FRANK SARKER, President

LOUIS BENEDIE, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
25 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Na leto leta velja list za Ameriko	Za New York za leto leta	07.9
in Kanado	Za pol leta	03.5
Na pol leta	Za inozemstvo na leto leta	07.0
Na leto leta	Za pol leta	03.5

Subscription Yearly \$5.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno in praznikov.

Bogati brez podpisa in osebnosti se ne pričakujejo. Dolar naj se blagoviti po-
bujati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam
tudi prejšnje blizniskice namani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA"

25 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2578**KONŠKRIPCIJA DELA**

Ni ga izraza, ki bi bil močan dovolj, da se označi ž njim krivico konškrpcije moških v vojne svrhe, ne pa bogastev ljudi v iste svrhe.

Vojne bi bilo treba financirati z davki, ne pa z obveznicami ali bondi, ki dejanski ne zavlečejo plačevanja za vojno, temveč le prelože breme vojnih izdatkov z ramen enega razreda na rame drugega.

Kljub temu pa je dobro biti skeptičen glede predlogov, vloženih sedaj v kongresu Združenih držav, naj se v slučaju nadaljne vojne konškrbira ali vpokliče bogastvo in delo v prav tako obširni obliki kot vojaštvo.

V prvi vrsti bi bilo konškrbirano delo, a bogastvo nikdar, razven če bi se globoko in osnovno izpremenil značaj naše narodne vlade.

Predstavljajte si vlado, sestavljeno iz Bakerjev, Mitchell Palmerjev ter Harry Daughertyjev, ki bi v resnici konškrbirala bogastvo.

Možje take vrste pa so vedno v sprednjih vrstah obeh starih in priznanih strank.

Če bi vsled tega ali onega čudeža vztrajali eksekutivni uradniki trdno na svojem stališču, bi našle velike korporacije pot, da sklenejo z vlado kako prav tako zavito kupčijo kot so storile železnice v zadnji vojni.

Deset proti eni pa bi stavili, da bi se že preje vmešala sodišča.

V drugi vrsti bi napravil ta predlog iz politične države, obvladane kot je naša moderna država, od lastniških interesov, stroj, ki bi bil bolj mogočen, kot ga je še kedaj započel duh človeški.

Razven mogoče za kratko dobo v Rusiji, ko je poskusila vlada na neuspešen način konškrpcijo na debelo, ni še nobena socialistična vlada poskusila in noben socialista ni še dosedaj zagovarjal predloga, naj se da tako absolutno silo politični državi, brez vsake odredbe demokracije kontrole in administracije.

Socializacija bogastva v časih miru bi mogoče pomenjala korak k preprečenju vojne.

Tako socializacija bogastva pa mora spremljati demokracija kontrolo, in izvršiti jo morajo politične in ekonomske organizacije, ki imajo vsaj nekaj vpogleda v novi svet.

Take socializacije bogastva ni mogoče poveriti dolar-na-leto domoljubom, ki zavzemajo javna mesta v časih vojne.

Zahvalimo se pa lepo za priznanje, da je konškrpcija bogastva v časih vojne izvedljiva.

Delavci se bodo mogoče spomnili tega v svoji proti trošenju in revščini.

Dopisi.

Chicago, Ill.

Kakor pomavadi, tako zopet 17. maja kliče in vabi Slovenski Sokol vse rojake iz Chicago in okolice na svoj veliki spomladanski javni nastop s telovadbo. Ker je bil Slov. Sokol vedno dobro obiskan na svojih nastopih, se pričakuje od rojakov tudi sedaj velike udeležbe. S tem pokazemo drugemu narodu, da smo tudi mi Slovenci ponosni v novi domovini na našega junaka Sokola, Sokolice, kakor tudi mladinskih naraščaj. Sokolstvo je narodno društvo, ki se bori za narodne pravice, za povzdigo in izobrazbo naroda. Poleg tega vežba člane v telovadbi ter sicer za njih duševni razvoj. Naš Sokol deluje veliko, da mladina ne bi pozabila, da je vzgojena v slov. duhu. Stariši otrok naj se udeležijo tudi tega nastopa, da vidijo, da ne pošiljajo svojih otrok v telovadnico samo za kratke čas, Naš vrlji večletni učitelj in načelnik Anton Wencel veliko večerov traja svoje proste čas za korist naroda ne samo v Chicago, ampak tudi v bližnjih naselbinah. Torej udeležite se! Začetek veselja je točno ob 7. uri, ker ob 8. uri se prične telovadba, nakar sledi ples. Vstopnice se dobijo pri vseh članih Sokola; v prodajnici pa po 50¢, štva Marije Pomagaj šteje 78

Chicago, Ill.

Delavske razmere so tukaj približno kakor povsod. Obehtajo se nam boljše časi.

Dobro znano družino Anton Gregorich je zadel nepričakovana nesreča. Dne 29. aprila sta mu v Gospodu zaspali dve hčeri Katy in Mary. Katarina omožena Brine je šla na obisk v bolnišnico k svoji sestri Mary, katera se je že več časa nahajala v Municipal Tuberculosis Sanitarium. Na povratku sta se avtomobil, na katerem je bila Mrs. K. Brine, ter neki drugi avtomobil trčila drug ob drugega. Druge nevarnosti ni bilo. Mrs. K. Brine se je močno prestrašila in so jo pripeljali v bolnišnico sv. Jožefa, kjer je porodila krepko hčerko, a sama je v Gospodu zaspala. Otroci živi. Nekaj časa pozneje je umrla njena sestra Mary v Municipal Tuberculosis Sanitarium.

Katy Brine je bila članica družine Marije Pomagaj šteje 78

To je vrednost, tovariši!

"Če bi HELMARS stali toliko kot druge cigarete, bi jih najbrž nikdar ne poskusil. Stanejo me par centov več, toda jaz kupujem kakovost za moj denar, ne pa količine."

Kadilci, ki hočejo dobre turške cigarete po zmerni ceni, kupujejo HELMARS, kajti napravljene so iz čistega turškega tobaka, in turški tobak je najboljši tobak za cigarete na svetu.

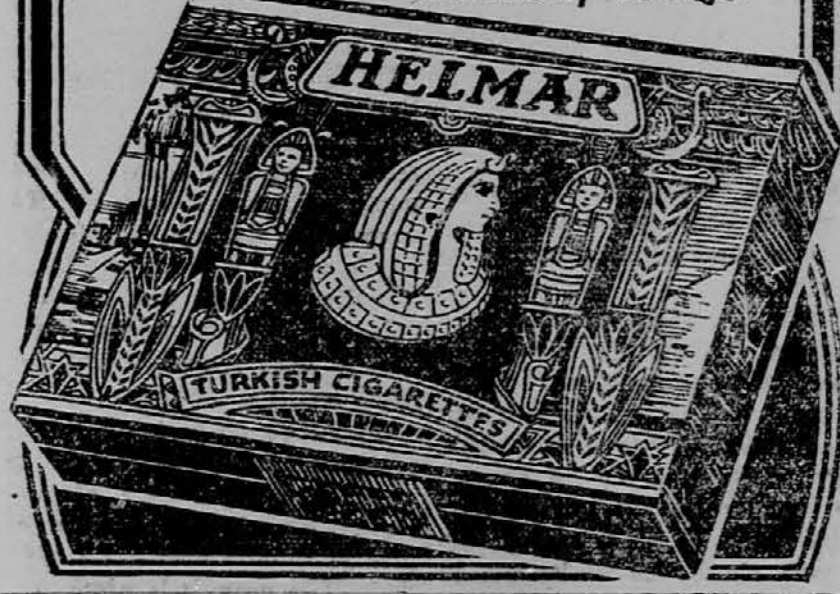
HELMARS so popolnoma čiste

HELMARS so v lepenkastih škatljah, da se ne lomijo.

Anararipos

Izdelovalci prvovrstnih turških in cigarskih cigaret na svetu.

BOXES of 10 or 20

SKSJ. in društva sv. Mohorja. Mary Gregorich je bila članica društva Marije Pomagaj šteje 78 SKSJ. in članica Marijine družbe.

Da je družina Mr. Anton Gregorich člana in spoštovana med Slovenci in drugim narodom tukaj v Chicagu, priča dejstvo, da je bilo nad 50 raznih vencev v njegovi hiši, kjer sta ležali trupla nedgovnih ljubih hčer. Od ranega jutra pozno v noč so trumoma ljudje hodili kropiti. Ni bilo prostora v veliki hiši, da bi se pripeljali z obhajlovanja vrednim starišem na pogovorili. Udarci, katerega je zadobila družina Anton Gregorich, ne bo hitro pozabljen. Poročevalce.

Hot Springs National Park, Arkansas.

Na vprašanje rojakov, kako je tukaj, odgovarjam: To mesto ima okoli 15.000 prebivalcev in se v njem nahajajo največja zdravilišča v Ameriki. Sem se prišlo ljudi iz vseh krajev in se zdravi. Tu je zdravilišče za revmatizem in druge bolezni, posebno za polvarjeno kri.

Sem pride vsako leto do 150.000 ljudi. Voda je vroča od 140 do 150 stopinj F. Vsa voda je pod vladno kontrolo.

Kopeli so po 75¢ do \$1.00 ena, ali \$1.00 do \$2.00 za 21 kopeli. To je odvisno od tega, v katerem kopališču se kateri koplje. Voda je povsod enaka.

Samo eno kopališče je brezplačno in to za take ljudi, kateri si ne morejo kupiti kopeli.

Aka bi kateri Slovanov slučajno sem prišel in bi potreboval kakšnega navodila, bi me veselilo, da pomagam in sicer zastoj, naj se

je pri meni oglaš. Jaz sem tukaj že čez 10 let in najbolje znan pod imenom Uncle Joe.

Z rojaki pozdravom
Joe Cortello,
7834 Central Avenue,
Hot Springs National Park, Ark.

Usoda dunajskega novega dvora.

Kakor znano je bil pred vojno prizidan cesarskemu dvoru na Dunaju nov trakt. Izbruh vojne preprečil popolno dovršitev dela v notranjosti nove zgradbe. V tem je prišel prevrat in z njim konec cesarske slave. Dvor je ostal kakoršen je bil. Kakor poročajo zdaj dunajski listi, je avstrijska vlada sklenila preurediti novo krasno dvorno biblioteko Obe zbirki, bosta nameščeni v nadstropjih, dočim bodo parterne prostore dali za daljšo vrsto let v najem neki privatni družbi, ki bo v njih uredila luksuzno restavracijo, kavarno in slaščičarno. Stroške za adaptacije dvora so proračunali na 20 milijard avstrijskih kron.

POZDRAV.

Predno odpojen s parnikom Presidente Wilson v domovino, pozdravljam družino Cotman v Collinwoodu in vse prijatelje v Clevelandu, Ohio. — Martin Jernič, na poti v Vižmarje nad Ljubljano.

POTREBUJEM izvežbane dogarje. Imam zelo dober les in plačam dobro.
Max Fleischer,
475 N. McNeil St. Memphis, Tenn.
(5x 23.30—4 & 6.12.20—5)

Peter Zgaga

Satan nima več časa, da bi lovil grešne duše po svetu. Le počasi se vleče semintja, ker vleče za seboj težko breme.

Preveč grešnih duš se ga namreč drži za rep.

*

Poznam rojaka, ki rad vtakne svoj nos v vsako stvar in se rad povabi, kjerkoli se mu nudi prilika.

Zadnjič je govoril, da bo šel na ženitnino.

— Saj nisi povabljen — so mu odgovorili. — Slovesnost se bo vršila v ožjem družinskem krogu. Navzoča bosta samo žena in nevesta, dve priči in dve družici ter stariši novoporočencev.

Rojak je pa vseeno šel in se je zabaval do jutra.

— No, kako je bilo? — so ga vprašali naslednjega dne.

— Dobro, prav dobro je bilo. Veste, čakali so name. Ne vem, kaj bi počeli, če bi ne prišli.

— Kako veš?

— No, ko sem stopil skozi vrata, je rekel ženin nevesti čisto potihem, jaz sem pa vseeno razumel. No, glih tega je še manjkalo!

Takih ljudi je dosti, dosti...

*

Viharen večer je bil. Žena je pletla nogavice, mož je pa zehal pri mizi.

Žena je bila takozvana moder na žena. On je bil pa njen ubogi mož.

— Kaj pa delaš? — jo vpraša.

— Saj vidiš, da pletem nogavice.

— Za koga jih pleteš?

— V našem ženskem klubu je bil te dni predavanje neki gospod, ki je opisal strašno revščino, ki vlada v mestni sirotišnici. Rečem v sirotišnici manjka obleke, posebno pa nogavice. Pa smo članice kluba sklenile, da jih bo vsaka splela pet parov.

Mož se globoko zamislil.

Po dolgotrajnem temeljitim premišljevanju pa vpraša:

— Kje pa je tista sirotišnica? Daj mi naslov.

— Zakaj vendar? Zakaj vprašaš?

— O nič, kar tako. Že šest mesecev nimam podšitih nogavice. Pomislil sem, da vprašam. Mogoče mi jih bodo dali en par.

To je zgodba iz ameriškega takozvanega "boljšega in modernega" družinskega življenja...

*

K na smrt bolnemu rojaku je prišel bolniški obiskovalec.

Bolniški obiskovalec je bil usmiljen možak, obenem pa dober in navdušen družbenik.

Sedel je k bolnikovi postelji ter mu začel govoriti:

— Težko, je težko, dragi sobrat. Toda vse je v božjih rokah. Če Bog hoče, pa boš ozdravel. Dobro jej in pij! Dobra jed in pijača sta stebler življenja. Če pa nimaš in ne moreš, je treba seveda potrpeti in se vdati v božjo voljo.

Dolgo časa si že bolan in družstvo ti je že dosti dalo. Društvo neumnost skrbi za svoje dobre člane. Vsak, kdor izpolnjuje svoje dolžnosti napram društvu, je lahko prepričan, da bo tudi društvo izpolnilo svoje dolžnosti napram njemu. Nekaj bi ti pa svetoval, če je božja volja, da ne boš ozdravel. Društvena blagajna je skoraj prazna. Dali smo ti že več kot si vplačal. Vse kaj, najboljši storiš, če prejkoli mogoče zavežemo za tiseč oči. Še par takih bolnikov kot si ti, pa gremo kaput.

To je zgodba o pretirani sobratstvi ljubezni...

Jugoslovanska

Katoli. Jednota

Ustanovljena l. 1898

Inkorporirana l. 1904

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:

Prezident: RUDOLF PERTAN, 835 E. 185 St. Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 104 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Box 861, Ely, Minn.
Blagajnik helpilacnih smrtin: JOHN MOVEMAN, 111 — 28th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:

Dr. JOE V. GRAHEK, 328 American State Bank Bldg., 695 Grant St. SE, 51st Ave., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbori:

ANTON KRAŠNIK, Room 444 Bakewell Bldg., 750. Diamond and Grand Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHAR MLADIC, 1234 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4223 Washington Street, Denver, Colo.

Perolni odbor:

LEONARD SLABODNIK, Box 411, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, 210 Stevenson Bldg., Fuyallup, Wash.
FRANK BORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravstveni odbori:

VALENTIN PIRC, 128 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 835 Park St., Milwaukee, Wis.
JOSEF STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 623 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tiskajoče se uradnih sadov kakor tudi denarne polnjenje naj se pošilja na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniških spričeval naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom na obliki pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se sglasi tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrabi na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 3 člani ali članicami.

Novice iz Slovenije.

Poskusen samomor.

Valentin Hribar, posestnikov in iz Čerčan pri Zgornjem Tuliču, si je dne 7. aprila v brivstvu prevezal vrat in se nato udaril se s sekuro po glavi. Težko poškodovanega so prepejali v ljubljansko bolnico. Vzrok samomora je bil ljubosumnost. Dejanje je izvršil v hipni duševni zmedenosti.

Nesreča pri gradnji ceste.

V Handlertju pri Kočevju je bilo od županstva peklicahin vee delavcev in kmetov, da bi zgradili cesto. Ker pa je bila zemlja kamnata, so jo morali razstreljevati z dinamitom. Kmečka snova Friderik Černe in Ivan Primož sta pa pri polaganju dinamita premalo pazila, vsled česar je dinamit eksplodiral ter oba močno poškodoval po telesu in obrazu. Černe pa posebno nevarno rano na očesu. Oba ponesrečena sta bila prepejana v ljubljansko bolnico.

Radi vlačganja

je bila v Ljubljani prijeta 20letna zva Maltin iz Avstrije. Na vesti ma tudi nekaj tatvin. Po prestaj kazni bo izgnana iz mesta.

Samcmori.

Dne 9. aprila se je v Bogojuin besil komaj 15letni kmetijski fant Andek Vogrin, ki je bil brez stajev in sam na posestvu s svojo staro materjo in bratom. Vzrok amomora ni znan.

Dne 10. aprila se je obehil 45-letni sodniški uradnik Martin Kragšek v Murski Soboti, ker ga je zapustila žena, s katero je več et živel.

Dne 17. aprila popoldne so našli v Mariboru na dvorišču Miklo-veze ceste št. 2 obvoznice Filomeno Flieger. Samomorilka je bila še dalje časa nemoznana.

Smrtna nesreča v triglavskem pogorju.

Iz Mojstrane poročajo: V torek 15. aprila popoldne je napravila večja družba dijakov gimnazijcev v Ljubljani, sedem po številu tu-istovski izlet v triglavsko pogorje. V družbi je bil tudi Ante Le-

carčič, 18letni maturant I. držav-
ne gimnazije, sin profesorja učil-
išča Lenarčiča v Ljubljani. Iz
Ljubljane so se peljali z vlakom
do Mojstrane in so še isti dan od-
šli brez naprej v triglavsko pogor-
je. Prez velikih naporov so pri-
šli ponoci do neke drvarske, ozi-
roma pastirske kočice, kjer so radi
neugodnega vremena prenočevali.

Goreč vagon.

V lajtersperskem tunelu se je dne 16. aprila vžgal od isker loko-
motive zadnji vagon, napolnjen s
segom. Vlak je z gorečim vago-
nom pridirjal do vhoda na mari-
borsko postajo, kjer so ga odklo-
pili. Ko je prihitela mariborska
požarna bramba, je od vagona
ostalo le še železno ogrodje.

NOVA ZANIMIVA KNJIGA

NA KRVAVIH POLJANAH

Spisal Ivan Matičič

Cena s poštnino 1.50

\$1.50

TRPLENJE in strahote s bojnih pohodov bivšega slovenskega planinskega polka.

V knjigi so popisani vsi boji bivšega slovenskega polka od prvega do zadnjega dne svetovne vojne. In Galicije, z Doberdške planote, z gorovja s Tirol, Fajt-jega hriba, Hudega Loga, Sv. Gabrijela, Pijave in s polkovnem uporu ter njega zakletvi.

Knjiga je trdo vezana, vsebuje 370 strani in 25 slik in vojne.

"GLAS NARODA" 25 Cortlandt Street, New York, N. Y.

ZANIMIVI IN KORISTNI PODATKI

(Foreign Language Information Service. — Yugoslav Bureau.)

NARODNE KONVENCIJE.

Blizajo se burni dnevi takozvanih narodnih konvencij ameriških političnih strank, katerih poglavitna svrha je imenovanje kandidatov za Predsednika Združenih Držav.

V vsaki volitvi v Združenih Državah imamo dve važni stopnji: prva je imenovanje ali nominacija strankinih kandidatov, druga je splošna volitev izmed postavljenih kandidatov. Način kako so imenujejo kandidata, je načeloma povsod enak v vseh državah in za vse javne službe, od občinskega svetovaleca do predsednika Združenih Držav. Seveda nikakoli nominacija in volitev ni tako važna in ne vzbuja več zanimanja in strasti kot imenovanje kandidata za predsedništvo Združenih Držav in izvolitev predsednika.

Izbira predsedniškega kandidata se vrši potem "narodnih konvencij" (National Conventions). Dnevi narodnih konvencij obeh strank so navadno dnevi velikega razburjenja in podajejo, kot nobena druga prilika, značilno sliko ameriškega političnega življenja in političnih običajev.

Narodna konvencija "republikanske stranke" se letos snide v Clevelandu dne 10. junija, dočim narodna konvencija "demokratske stranke" začne dne 24. junija v New Yorku. Manjše politične stranke, ki hočejo postaviti svoje konvencije, ki seveda niso tako spektakularne, kot one obeh večjih strank.

Konstitucija Združenih Držav določa, da ljudstvo ne voli direktno predsednika in podpredsednika Združenih držav, marveč indirektno potem volilnih mož (elector), izvoljenih v splošnih volitvah. Vsaka država izvoli toliko volilnih mož, kolikor zastopnikov ima v Kongresu, t.j. dva volilna moža, odgovarjajoča dvema senatorjema iz vsake države, in toliko več volilnih mož, kolikor poslanec ima dotična država v poslanski zbornici (House of Representatives).

V narodnih konvencijah pa ima vsaka država dvakrat toliko delegatov kolikor ima volilnih mož, t.j. po dva delegata za vsak kongresionalni volilni okraj in po štiri za vso državo (ti zadnji so zovemo delegates-at-large). Le demokratska stranka pa se tesno drži tega pravila, dočim republikanska stranka je sedaj prisodila delegate poedinim državam po nekoliko spremenjenem načrtu; v glavnem pa je ista stvar. Tudi teritoriji in distrikt Columbia so zastopani po nekaterih delegatih, dasi ti nimajo nikake volilne pravice v predsedniških volitvah. Vsak delegat ima svojega namestnika (alternate), istočasno izvoljenega, ki glasuje le v slučaju odsotnosti dotičnega delegata.

Na tak način ima narodna konvencija imponentno število delegatov. To seveda velja le za narodne konvencije obeh glavnih strank. Sestava konvencij manjših strank ni urejena po takih tradicionalnih pravilih in število njihovih delegatov je različno po okoliščinah, niti ni v njih vsaka država vedno zastopana, kakor je to pri obeh večjih konvencijah. Na primer, v zadnjem predsedniškem letu (1920) je konvencija socijalistične stranke, ki se je sestala v New Yorku, imela okoli 130 delegatov, konvencija S. L. P. v Clevelandu je imela 50 delegatov iz 20 držav in konvencija Farmer-Labor Party v Chicagu je tudi imela omejeno število delegatov. Letošnja, demokratska narodna konvencija bo imela 1,094 delegatov in narodna konvencija republikanske stranke 1,109.

Ko izbira te delegate? Bodisi volilec v onih državah, kjer zakon predpisuje primarne volitve, ali strankine državne konvencije ali pa odbor strankine organizacije v dotični državi. Petnajstletica držav predpisuje primarne volitve za izvolitev vseh delegatov k narodnim konvencijam, dve državi (New York in Illinois) imata primarne volitve le za izvolitev delegatov, ki bodo volili predsednika.

Konečni znaki prijateljstva v prošnje za posojilo.

Kadar bogatin pade na zemljo, pravijo, da se mu je pripetilo nesrečno slučaj; ako je to siromak, pravijo, da je padel zato, ker je bil pijan.

marne volitve le za izvolitev distriktnih delegatov, dočim strankina državna konvencija imenuje takozvane delegates-at-large; v 26 državah imenuje državna konvencija stranke vse delegate, v eni državi (North Carolina) imenuje državna konvencija delegate za vso državo, dočim se distriktni delegati imenujejo v okrajnih konvencijah; v 3 državah določa strankin odbor (State Committee) delegate in v eni državi (Louisiana) se način imenovanja prepusti strankinemu odboru, ki navadno sklicuje v to svrhu državno konvencijo.

Vsaka "državna delegacija" ima svojega načelnika. Strankini delegati iz iste države navadno potujejo skupaj h konvenciji, imajo tam svoj glavni stan in zasedajo v konvenciji prostor določen za njihovo državno delegacijo; tekoni konvencije se državna delegacija večkrat shaja v svoje posebne seje. Te seje vzbujajo dostikrat največje zanimanje, ako je stališče dotične delegacije dvomljivo. Vsaka državna delegacija oddaja svoj glas na konvenciji potom svojega načelnika (chairman), ki naznanja, kakšno so delegatje glasovali; ako pa kdo izmed delegatov zahteva poimensko glasovanje, oddaje vsak delegat svoj glas posebej.

Toliko glede sestave konvencije. V drugem članku hočemo na kratko opisati, kako se vrši zasedanje narodne konvencije. To je tem bolj zanimivo, kajti pravilnik in praksa vsebuje nekaj čisto ameriških posebnosti in običajev. Časopisi rabijo tedaj v svojih poročilih nekoliko posebnih izrazov in fraz za označevanje tega ali onega dogodka, ki so tuje rodu dostikrat uganka. Dostikrat v konvencijah se vršijo najburnejši prizori in mnogokrat utegne priti do senzacionalne krize. Psihologično pa bi lahko rekli, da se ravno v teh narodnih konvencijah jasno pojavljajo nekatere značilne ameriške poteze: temperament, hrupnost in redoljubnost — red vkljub vsemu razburjenju in ropotu. Več o tem pa prihodnjik.

F. L. I. S.

Umetnost preklinjanja.

Dobri stari časi, v katerih se ni nihče zgražal, če je kdo nesramno preklinjal, so minuli. Zadnji primer res klasičnega preklinjanja je dal angleški pesnik Algernon Charles Swinburn. Od njega pripovedujejo, da se je nekoč sprl z nekim kočijažem. Slednji je začel kratkoma na glas preklinjati in ker ni hotel pesnik zaostati, je tudi sam preklinjal. Jezik pesnika je sicer vsakakor bogatejši, na izrazih, nego oni preprostega kočijaža in tako se je dogodilo, da je Swingburne kočijaž prekel od pete do temena ter ni prej končal, dokler ni kočijaž od samega začudenja odprl usta in ni vedel ničesar odvrtni. Tedaj je izjavil Swingburne s triumfalnim nasmeškom: "Tako zna preklinjati pesnik". V nekaterih deželah pa se je preklinjanje tako razvilo, da je morala proti temu poleg cerkvene, nastopiti tudi posvetna gosposka. Leta 1712 je bil v Londonu razpuščen klub, katerega člani so preklinjali za stvar. Vsak član je moral vložiti gotov znesek in dotični, ki si je izmislil najkrepkejšo kletvino, je potegnil celo svoto.

Zaključni dokaz prihoda spomlad vidimo v belo namazanih čevljih, ki se suše na oknih.

Konečni znaki prijateljstva v prošnje za posojilo.

Kadar bogatin pade na zemljo, pravijo, da se mu je pripetilo nesrečno slučaj; ako je to siromak, pravijo, da je padel zato, ker je bil pijan.

ZASTONJ

Vse te koristne
domače
potrebščine
za labelne

Magnolia
in
Star Mleka

Posebno za maj, junij, julij in avgust samo
9 kvartni sivo emajliran kotliček
za peko, preserviranje in kuhanje
ZASTONJ za 50 labelnov ZASTONJ

Vsaka gospodinja potrebuje dnevno sladkor in mleko pri dnevni uporabi jedil za svojo družino, in vsaka gospodinja potrebuje lonce, posodo, stekleno posodo in drugo posodo za napravo teh jedil. Gospodinj, ki bodo kupovale naše vrste kondenziranega mleka, lahko dobe te potrebščine povsem brezplačno s tem, da hranijo labelne s kan. Darila, ki so tukaj naslikana, je mogoče dobiti samo v naših premijskih trgovinah. Po pošti jih ne pošiljamo.

POSEBNA PONUDBA

Če hočete izpolniti kupon v tem oglasu ter ga odnesti v bližnjo premijsko trgovino kot je označena spodaj, ali ga pa pošljite nam, in dobili boste ilustriran Premijski seznam in Posebno Premijsko Karto, ki je vredna 10 brezplačnih labelnov. Sprejme se samo ena taka Premijska Karta od odjemalca s 40 ali več labelni. Vsaka naša Premijska Trgovina bo sprejela to Karto zaeno z nekaterimi ali vsemi vašimi labelni s teh kan. Če ni v vašem mestu nobene trgovine, kjer bi zamenjali te labelne in Posebno Premijsko Karto, jih pošljite Borden Premium Company, 44 Hudson Street, New York City, zaeno s številko darila označenega v Ilustriranem Premijskem Seznamu, in mi vam bomo poslali brezplačno.

NEW YORK CITY
44 Hudson Street
near Duane Street
434 West 42nd Street
near Ninth Avenue
1427 Third Avenue
near 80th Street
61 East 125th Street
near Madison Avenue
578 Courtlandt Avenue
near 150th Street, Bronx
BROOKLYN, N. Y.
570 Atlantic Avenue
near 4th Avenue
2 Sumner Avenue
near Broadway

LONG ISLAND CITY
44 Jackson Avenue
near 4th Street
JERSEY CITY, N. J.
350 Grove Street
near Newark Avenue
584 Summit Ave
near Newark Avenue
NEWARK, N. J.
23 Warren Street
near Washington Street
BAYONNE, N. J.
325 Broadway
near 15th Street

Prijazno vas vabimo, da obiščete katerokoli našo trgovino, če imate labelne ali ne, da si ogledate veliko in privlačno izbovo koristnih in ornamentalnih daril, katere lahko dobite povsem brezplačno s svojimi labelni.

"Hranite labelne za dragocena darila."

KUPON
Borden's Premium Co., Inc.
44 Hudson Street, N. Y. C.

May 6, 1924

Ta kupon mora biti zamenjan tekom petnajstih dni izda zgorajga dne za Posebno Premijsko Karto.

IME No. 1

NASLOV (Slovenian)

Izseljevanje Jugoslovancev.

Meseca januarja se je izselilo iz S. H. S. skupno 2192, oseb; od tega je bilo 1323 moških in 869 žensk.

Po pokrajinah se je izselilo: iz Srbije 40 moških, 14 žensk, skupaj 54;

iz Vojvodine 753 moških, 623 žensk, skupaj 1376;

iz Črne Gore 5 moških, 4 ženske, skupaj 9;

iz Hrvatske in Slavonije 302 moških, 101 žensk, skupaj 403;

iz Dalmacije 142 moških, 59 žensk, skupaj 201;

iz Slovenije 60 moških, 62 žensk, skupaj 122;

iz Bosne in Hercegovine 21 moških, 6 žensk, skupaj 27.

Po deželah vseljevanja:

V Zedinjene Države 668; od tega iz Srbije 26, iz Vojvodine 73, iz Črne Gore 7, iz Hrvatske in Slavonije 322 iz Dalmacije 101 iz Slovenije 112, iz Bosne in Hercegovine 27;

v Kanado 28, od tega iz Srbije 12, iz Vojvodine 8, iz Hrvatske in Slavonije 8;

v Brazilijo 1118; od tega iz Vojvodine 1063; iz Hrvatske in Slavonije 46, iz Dalmacije 3, iz Slovenije 6;

v Argentino 347; od tega iz Srbije 16, iz Vojvodine 227, iz Črne Gore 2, iz Hrvatske in Slavonije 3.

Po veroizpovedanju je bilo: srbsko pravoslavni 153, rimokatoličani 1583, grško katoliški 14, protestantov 447, mohamedan 3.

22, iz Dalmacije 76, iz Slovenije 4;

v Chile 15, vsi iz Dalmacije;

v druge ameriške dežele 16; od tega iz Vojvodine 5, iz Hrvatske in Slavonije 5, iz Dalmacije 6.

Po pokliet je bilo:

Kvalificiranih delavcev 105; od tega iz Srbije 1, iz Vojvodine 24, iz Hrvatske in Slavonije 43, iz Dalmacije 16, iz Slovenije 15, iz Bosne in Hercegovine 5;

nekvalificiranih delavcev 720; od tega iz Srbije 13, iz Vojvodine 363, iz Hrvatske in Slavonije 178, iz Dalmacije 83, iz Slovenije 73, iz Bosne in Hercegovine 10;

poljedelcev 690; od tega iz Srbije 28; iz Vojvodine 417 iz Črne Gore 7, iz Hrvatske in Slavonije 122, iz Dalmacije 80, iz Slovenije 26, iz Bosne in Hercegovine 10;

svobodnih poklicev 33, iz Srbije 6, iz Vojvodine 4, iz Hrvatske in Slavonije 14, iz Dalmacije 8, iz Slovenije 2;

otrok 644, iz Srbije 7, iz Vojvodine 568, iz Črne Gore 2, iz Hrvatske in Slavonije 46, iz Dalmacije 14, iz Slovenije 6, iz Bosne in Hercegovine 1.

Po veroizpovedanju je bilo: srbsko pravoslavni 153, rimokatoličani 1583, grško katoliški 14, protestantov 447, mohamedan 3.

Mo plemenu oziroma narodnosti: Srbov, Hrvatov in Slovencev 848, Nemcev 875, Madjarov 465, Rumunov 3, Italijan 1.

Tuji podaniki, ki so odpotovali meseca januarja in niso všteti v skupnem številu izseljencev:

Amerikancev 77, Čehoslovakov 18, Italijani 4, Avstrijecev 5, drugih narodnosti 15, skupaj 120.

Parobrodne družbe so bile sledeče udeležene:

United States Lines 52, United American Lines 45, International American Lines 15, Canadian Line 284, Royal Mail Co. 571, Compagnie Generale Transatlantique 101, Red Star Line 11, White Star Line 81, Hamburg America Line 105, North German Lloyd 13, Holland Lloyd 575, Holland America Line 10, Hamburg Suedamerikanische Gesellschaft 176, Canadian Pacific Co. 61, Navigazione Generale Italiana 92.

Luke vkreanja so bile:

Liverpool 11 izseljencev, Genova 92, Cherbourg 931, Anvers 65, Rotterdam 11, Hamburg 341, Bremen 63, Amsterdam 575, druge luke 2.

Navada je železna sraja. Mož, ki je delal kot navaden delavec, da se prerine skozi višjo šolo, sedala dela še naprej, da prerine skozi isto šolo svojega sina.

Zagonetno, toda resnično.

Gostač Mrs. Bridget.

— Če bi se mi pripetila kaka nesreča ali če bi nenadno umrl, prosim obvestite Mrs. Bridget Duffy, 386 East, 26. cesta.

Michael Mahon.

Ta navodila, napisana na ognjeno in zamazano karto, so našli v žepu moža, ki se je ubil, ko je padel v nezavaran jarek na iztočni 26. cesti neke nedelje zjutraj.

Priče nesrečnega dogodka so povedale poročniku na bližnji policijski postaji, da se je pomikala žrtev precej nestalnih korakov po 26. cesti navzdol ter naravnost planila v jarek. Poklicali so ambulanco, a zdravnik je izjavil, da ne more storiti ničesar več in truplo so odvedli na policijsko postajo.

Tam so našli karto, edino stvar, ki bi mogla ugotoviti identiteto dotičnega.

Dawson, — je rekel poročnik, — pojdite na ta naslov ter privedite semkaj Mrs. Duffy.

Policist je vzel karto. En sam pogled na karto mu je razodel, da se nahaja hiša v slavnem Gas House okraju. Čeprav je bila ura šele pet zjutraj, se je pričelo znaj že svetlikati. Policist se je zahvaljeval Bogu, da mu ne bo treba porabiti celo uro s poskusom, da predrami tega ali onega. V onem delu mestja spe ljudje skoro kot mrtvi.

Kratka, razkačena ženska se je odzvala trkanju policista, kajti v hiši ni bilo nikakega zvoncea.

— Ali živi tukaj Mrs. Duffy? — je vprašal policist.

— Gotovo živi in jaz sem Mrs. Duffy, — je odvrnila ženska.

— Potem bi rad, da me spremite na policijsko postajo.

— Kaj, spoštovana ženska kot sem jaz, da bi šla ob taki uri na policijsko postajo? Rečem vam, policist, ali nepolicist, da nisem storila ničesar, česar bi me bilo treba biti sram ter ne pojdem na nobeno postajo z vani ali kakim drugim vaše glihe.

— Kaj bi rekli sosede, če bi izvedli, da je odpeljal vdovo Duffy policist ob petih zjutraj na postajo? Moj sloves bi za vedno izginil. Sploh pa sem ravno hoteli iti k maši in tukaj so mašne bukvice.

— Žal mi je, a poročnik vas hoče videti in morate iti.

— Vrag naj vzame vašega poročnika, paz grem k maši.

Ker sem spoznal, da nisem na pravi poti, sem izpremenil taktiko.

— Ali ste poznali Michaela Mahona? — sem vprašal.

Malo je manjkalo, da ni zakričala na glas.

— Pa še dobro. Ali ni stanoval pri meni celih šest in dvajset let ter bil brez dela zadnjih šest tednov? Ali mu nisem dajala trikrat na dan jesti ter mu zaupala, jaz, uboga vdova, iz golega usmiljenja? Ta ničvrednež pa je izostal z doma prvo soboto zvečer, ko je zopet dobil delo. Stavim, da je zapil prav do zadnjega centa svoj prvo tedensko plačo. Ali ste ga prišli? Večkrat sem mu rekla, da bo končal svoje dni v ječi.

— Ne bilo je nekaj hujšega. Neki možki je padel v jarek ter se ubil. Našli smo to karto v njegovem žepu. Hočemo, da pridete na postajo ter ga po možnosti identificirate.

Treba je bilo precej nadaljnje prigovarjanja, predno se je vdova Duffy odločila spremiti policista in odnehati je šele, ko ji je policist rekel, da bo lahko šla k maši.

Ko je zagledala truplo, je spustila tirado kot je nisem slišal še nikdar svoje žive dni. Konecno smo jo morali ustaviti.

— Da, to je Michael Mahon. Poročnik jo je vprašal:

— Ali zahtevate to truplo?

— Da, to je Mahon, alright, — je vzklila, — in vi pravite, da zahtevam to truplo, truplo tega nepridiprava Ne, ne, on gre lahko kamor hoče. Zakaj naj bi zahtevala njegovo truplo? Če bi bil

prisel večer zvečer domov ter mi plačal, kar mi je bil dolžan, meni, pri kateri je stanoval vsa ta leta, bi bil danes živ in zdrav. Ni prišel. Šel je, se napol in sedaj je dobil, kar je zaslužil. Zakaj bi ga vzela ter plačevala pogrebne stroške, če je tako postopal z menoj, ta postopač.

— Saj veste, da bo pokopan na Potters Fieldu, če ga bo moralo pokopati mesto, — je rekel poročnik v namenu, da vzbudi njeno usmiljenje, a njegovi napori so bili popolnoma zaman.

— Kaj me briga to? Kaj me briga, če ga sploh pokopajo? Kaj pa je pravzaprav sploh meni?

S temi besedami je pohitela proti vratom ter zmerjala uboga, mrtvega moža še po poti. Ko je odprla vrata, se je obrnila ter vzklila:

— In vi hočete, da ga pokopljem jaz? Naj me vzame h... , če bom storila to.

Poteklo je pol ure. Pri vratih je nastal nek nemir.

— Mora biti kak pretep zunaj, — je pritrdil poročnik.

Vrata so se odprla na stežaj. Vdova Duffy je planila v spremstvu dveh spremljevalcev ter hoteli brez sape proti odru, na katerem je sedel poročnik, držoč v roki sveženj listin. Bila je popolnoma izpremenjena ženska. Obklela se je v svojo najboljšo nedeljsko obleko in debele solze so ji tekale po licu navzdol.

— Dragi, čudoviti mož, — je prišla.

— Kdo? Jaz? — jo je vprašal poročnik.

— Na, Michael Mahon, ki leži mrtve tam na tleh. On je najboljši človek, kar jih je kdaj živelo na svetu. Vzajem nazaj vsako besedo, ki sem jo kdaj rekla o njem.

Ko je rekla te besede, je padla na kolena poleg trupla, pričela božati lice zamrlega ter mu dajati vse mogoče dobre besede.

— Ali naj prevedemo truplo v vašo hišo, madama? — je konečno vprašal poročnik.

— Gotovo, — je izjavila Mrs. Duffy. — Obvestili bomo pogrebnišnika Fogartyja ter mu priredili najlepši pogreb, kar se jih je kdaj vršilo v cerkvi. In pokopali ga bomo poleg mojega moža, kajti bil je najboljši prijatelj, kar jih je kdaj imel moj mož. Oj, ta dragi človek! Ne morem razumeti, da sem sploh kdaj dvomila o njem. Hočem povabiti tudi vas policiste, ko bomo čuli pri mrliču, kajti obilo bo jedi, pijače in smokk.

— In odkod ta nenadna izprememba v mislih? — je vprašal poročnik.

— Dragi angelj v nebesih. Bil je zavarovan za \$1000. Tukaj so papirji in moje ime stoji zapisano na njih...

Draga vožnja.

Neki hrvatski sodni zdravnik se je pripeljal s svojo ženo v Ljubljano. Da bi se zvečer v tem pustem kraju malo razvedrila, sta najela izvoška in se peljala v kavarno in bar. Ker pa sta imela s seboj psčka, juna je bil vstop s psom zabranjen; odpeljala sta se torej na policojo po dovoljenje za psa, da sme nemoteno posestriti kavarno in zabavišča, seveda proti običajnemu veseljenemu davku. S policije sta se nato s kužkom in dovoljenjem odpravila v kavarno "Leon" in od tam po enourni zabavi domov. Fijaker je vse tri varno dovedel do doma in jih zložil pred hišo; za celokupno vožnjo je zahteval 150 Din, kar pa se je zdravniku zdelo tako pretirano, da se je raje spustil v ročno kot v ustno dokazovanje in sta vsak bojevnikov odnesla vidne znake dobro merjenih udarcev. Ljubljansko okr. sodišče je vsakega prisodilo 100 Din kazni in je tudi priziv ostal bistveno brezuspešen, le zunanja oblika in motivacija kazni sta se spremenili v toliko, da se je smatralo zdravnikovo dejanje kot slobodan predprecej korajznim izvoščkom.

Zaposlenje otrok v Združenih državah.

V kongresu Združenih držav se ravno razpravlja vprašanje otroškega dela v namenu, da se uvede dodatek (amendment) k ustavi, ki naj prepove otroško delo v svrhu zaslužka. Za spremembo ustave je treba dvotretinske večine obeh zbornih kongresa; sklep kongresa se na to predloži v odobritev državnim legislativam; ako ga tri četrtine držav odobrijo, je predlog sprejet. Po tem nameravane dodatku k ustavi bi bila federalna zakonodaja pooblašena določiti nekatera minimalna pravila glede otroškega dela in nobena država ne bi smela iti pod ta minimum. Pač pa bi bilo svobodno vsaki državi, da določi še strožje odredbe glede otroškega dela.

Ta akcija kongresa izvira iz dejstva, da je Vrhovno sodišče Združenih držav že dvakrat proglasilo zakone o otroškem delu, ki jih je kongres sprejel v prejšnjih letih, za neustavne. Da se doseže ta ustavnost, mora sedaj kongres sprejeti predlog za spremembo oziroma dodatek h konstituciji in ga predložiti državam v odobritev. Ko bo ta dodatek sprejet, bo imel kongres ustavno pravico, da zakoni pravilne postavijo o otroškem delu.

O tem vprašanju je Miss Grace Abbott, načelnica federalnega otroškega urada (U. S. Children's Bureau) v nedavnem govoru povdarjala med drugim sledeče:

"Sodelovanje federalne vlade z državami je potrebno, da se izkorenini sramota otroškega dela v Združenih državah.

"Po več kot sto letih državne zakonodajstva o otroškem delu nam ljudsko štetje od leta 1920 kaže, da v Združenih državah več kot milijon otrok v starosti od 10 do 16 let dela za zaslužek. Od tega več kot 400.000 otrok je izpod 14. leta. Menda ga ni človeka, ki bi hotel zanikati, da ti otroci spadajo v šolo in ne na delo.

"Otroško delo se pomnožuje sedaj.

"Od leta 1920, ko je bilo zadnje ljudsko štetje, je federalni otroški urad zbral statistike iz 34 mest v 18 državah in v distriktu Columbia. Vsled industrijske depresije, ki je nastala takoj po letu 1920, je padlo večje število zaposlenih otrok, v kolikor se je vsaj dalo sklepati iz števila izdanih dovoljenj za delo; zato smo se nadejali, da bo to pojevanje nadaljevalo. Ali obe zadnji leti pokazujeta odločno povečanje števila zaposlenih otrok. Lani je skupno število delovnih dovoljenj, izdanih otrokom, znašalo 90.166 nasproti 75.686 v letu 1920. V 19 mestih se je število zaposlenih otrok povečalo za 20 odst. v 8 mestih celo za 30 odst. Ti otroci so bili zaposleni v skladu z zakonitimi predpisi; koliko jih je bilo nezakonito zaposlenih, ni mogoče ustanoviti.

"Dodatek ali sprememba k ustavi glede otroškega dela, ki se sedaj nahaja pred kongresom, bi pooblašala federalno vlado, da sodeluje z državnimi oblastmi in svrhu zaštite otrok pred izrabljanjem. Omogočila bi, da kongresne ustvarjati zakone v tem pogledu, kajti dodatek k ustavi sam ne vsebuje nikakih posebnih pravic ali prepovedi. Takta akcija federalne vlade ne bi značila nikakega eksperimentiranja. Kongres je že dvakrat poprej sprejel zakone o otroškem delu, ki so bili v veljavi celo štiri leta, predno jih je Vrhovno sodišče proglasilo za neustavne. V tej dobi so državne oblasti izjavljale, da je bila federalna oblast in njena mašinerija od velike pomoči za državo in da ta okolščina ni prav nič ubila volje in inicijative držav za okrobo otrok.

"Niti ne bi predlagana ustavna sprememba glede otroškega dela imela za posledico kakšnega pomnoževanja federalnih uradov in 'nove vojske uradnikov'. Prvi federalni zakon o otroškem delu je dodal otroškemu uradu 51 dodatnih uradnih oseb — kar gotovo ni nikaka uradniška vojska. Stroški tekom prvih desetih mesecev so znašali okoli \$111.000, okoli 11 centov za vsakega izmed enega milijona zaposlenih otrok.

"Federalna vlada je ogromno napredovala tekom poslednjih desetih let. Pomagala je novčarstvu, trgovini in poljedelstvu. Milijoni dolarjev so trošili v te svrhe. Mar naj bodo ženske mladuše, ko se zahteva, naj federalna vlada potroši nekaj tudi za otroke?

"Končno tudi ni vmes nikake vprašanje državnih pravic nasproti federalnim pravicam, niti ni to vprašanje strankarske politike, marveč je to vprašanje sodelovanja, da se zaščitijo pravice otrok.

"Predsedniki Wilson, Harding in Coolidge so naglašali in priporočali naj federalna oblast ravna v tem smislu. Predsednika Harding in Coolidge sta priporočila v svojih poslanicah, naj kongres predloži državi tozadevno spremembo k ustavi. Programi obeh strank vsebujejo točko o federalnem naziranju otroškega dela. Te točke programa tvorijo obljube in obvezo naproti deci v tej zemlji. Mar ženskami ni do tega, da se ta obljuba izpolni?"

Opomba uredništva: Vsak trezno misleč človek je za odpravo dela otrok. Le čikaški pater Kovert se zavzema za izkoriščanje otrok in je celo toliko nesramen, da je javno zapisal v svojem listu na sledeče:

"Amendment ni na mestu to mora vsakemu zdrava pamet dati. Deček ali deklica v starosti šestnajst let je sposobna za gotova dela, ta amendment bo stori dečke delomirne, kakortudi deklce, ker bodo imeli preveč časa za neumnosti".

Prvi časopis za slepce v Rusiji.

V Moskvi začne izhajati časopis za slepce, ki bo prvi te vrste v Rusiji. Imenoval se bo "Žizu slepih". (Življenje slepcev). Izdajali ga bodo slepci sami v svoji režiiji.

Sodelovali bodo slepi literati in javni delavci.

Mednarodni kongres bizantinstov.

14. aprila se je sestal v Bukarešti mednarodni kongres bizantinstov. Na kongresu je bilo zastopanih mnogo evropskih držav med temi Anglija, Francija, Belgija, Italija, Rusija, Švica, Češkoslovaška, Jugoslavija in Bolgarija. Od jug. strokovnjakov so se udeležili kongresa: dr. Bulić, dr. Petković in dr. Gjurović (Beograd), dr. Radojčić (Ljubljana), dr. Granič (Skopje) in dr. Karman (Split). Na kongresu je bilo prečitanih mnogo znanstvenih referatov iz vseh panog bizantologije, (jezik, literatura, književnost, vera in zgodovina). Po kongresu, ki je trajal teden dni, so napravili udeleženci nekaj naučnih izletov po Rumuniji. Rumuni so kongres odlično organizirali.

ALI VESTE,

da je pred kratkim umrl v Ljubljani ravnatelj obrtne šole Ivan Subić, ki je prvi pisal v slovenskem jeziku knjigo o elektriki? Ali veste, da od vsega toba, kar se ga pokani, ni boljše toba, kot je 100% čist turški toba, vsebovan v Helmar cigaretah?

Nova francoska vlada.

Koncem marca se je nenadoma razširila vest, da stoji Poincaréjev kabinet neposredno pred padcem. Takoj nato je Poincaré res demisijsional, toda predsednik Millerand mu je poveril mandat za sestavo nove vlade in sprememba se je izvršila brez posebnih notranjih komplikacij. Skoraj neopaženo je šel ta dogodek mimo jugoslovanske javnosti in vendar so tudi Jugoslavlani življenjsko zainteresirani na tem, kdo vodi tisto državo ki je dejansko največ prihranila, da so se osvobodili in ujedinili. To je važno zlasti za zagledelj, ker je Francija v teški ekonomski borbi z Nemčijo edino zanesljivo jamstvo za mir in status quo v srednji in jugozapadni Evropi.

V novem kabinetu ima Poincaré samo dva stara druga in sodelavca: vojnega ministra Maginota in ministra javnih del de Le Troquera. Nova vlada ne obeta Franciji nobenih važnejših sprememb ne v notranjosti, ne v zunanji politiki. Spremembe se samo metode in način vladanja. V francoskem političnem življenju je nastopila koncentracija zdravomislelih in treznih parlamentarnih sil. Važen moment pa je vsekakor dejstvo, da je krenil Poincaré še bolj na levo, kar je moral storiti pod pritiskom ne baš sijajnih gospodarskih in socialnih razmer. Francija stoji pred vrsto važnih notranjih in zunanjih problemov, stoji pred MacDonaldivo vlado na Angleškem in pred skupščinskimi volitvami. Potrebna ji je vlada, ki bi bila sposobna, da reši reparacijsko vprašanje in nadalje nevarnejšo akcijo radikalov in radikal-socialistov, ki zahtevajo posena drugačna smer v zunanji politiki, osebno glede Nemčije. Tako važnih problemov, kakor je reparacijski spor in normalni prijelajski stiki z angleško delavsko vlado seve ni mogoče likvidirati z eno potezo in zato je izid vladne krize, ki je pustila na krmilu preizkušenega državnika, tem večjega pomena. Pod spretnim Poincaréjevim vodstvom gre Francija po edino varni poti do evolucije, kar lahko prepreči eventualne konflikte, ki bi bili za današnjo situacijo v Evropi usodni.

Francoski parlament in politični krogi niso imeli razen Poincaréja drugega sposobnega državnika, ki bi mu poveril vodstvo državnih poslov v tako kritičnem času. Poincaré je za francosko in za evropsko zunanjo politiko vedel važen faktor, ki veže epoko pred 1914 s sedanjo prehodno dobo, ko gre za gospodarsko in socialno krevanje povojnih razmer. Na pragu državnozbornih volitev, v renotku, ko se ni znano, kateri politični skupini poveri francoski narod svojo nadaljnjo usodo, je bila vlada na čelu s Poincaréjem din in neizbežni izhod iz nastale situacije. Poincaré je dal množim svojim zvestim in sposobnim sodelavcem slovo, da bi mogli brati okoli sebe sile, ki bi bile zmogljive pripraviti ugoden teren za rešitev važnih vprašanj, predstavljajočih v celoti najtežji problem gospodarske in socialne sanacije Francije.

Med največje Poincaréjeve napehe moramo prištevati sodelovanje Lohherja, ki je prevzel ministristvo trgovine in industrije, zomeber, se nedavno najhuji Poincaréjev nasprotnik, in kritik, bo dal njegov najboljši svetovalec. On je začel direktna pozajanja z Nemčijo ter izdal načrt za vpostavitve opustošenih krajev, kar je a Francijo vitalnega pomena. Položaj francoskih financ je zahteval finančno strokovnjaka, ki ga je našel Poincaré v osebi F. Marsala, agilnega delavca iz višjih bančnih in finančnih krogov. Splošni zahtevi po obnovitvi moči in ugleda francoske mornarice se odzvala Poincaréjeva državniška modrost z imenovanjem za ministra mornarice Bokanowskega, dobrega poznavaleca pomorstva. Bokanowski je nastopil v parlamentu kot glavni referat o državnem proračunu in za tedaj je bilo jasno, da temeljiti pozna vse materialne vire Francije. Volilna doba, ki se zahteva v notranji politiki zanesljivo, uvideno in krepko roko, je spravila na krmilo hladnotravnega in preizkušenega administratorja Selvesa. Njemu je poverjena važna naloga, da pripravi kot notranji minister državo za predstoječe skupščinske volitve. Poljedelsko ministristvo je prevzel trokrovnik na tem polju Capus, ki so ga pozdravili vsi poljedelski krogi kot izbornega poznavaleca njihovih težej. Novi justični minister Lefevre-Dupre je odlični advokat, ki je bil podpredsednik državne zbornice. Vodstvo kolonij, ki so edini vir francoskega blaginje in moči, je poveril Poincaré odličnemu žurnalistu J. Faury. Danile Vincent, bivši minister za socialno politiko, je obdržal svoj portfelj. V osebi Louisa Morina so dobili opustošeni kraji svojega zaščitnika. Prosvedno ministristvo je v zanesljivih in spretnih očak glavnega urednika "Matina", in najbolj vnetega boreca za organizacijo duševnih delavcev, odličnega žurnalista in književnika A. Juvenela.

Francoski listi se drže nekoliko rezervirano v oceni novega kabineta, menda zato, ker jim še ni znan njegov program. Vsekakor pa je pričakovati od nove vlade, da bo uspešno likvidirala nekatere pereče probleme, zlasti napete dnošaje z Angleško. Pesimisti si belijo glave in vidijo v novi vladi samo prehodno fazo, optimisti so jo pa sprejeli z navdušenjem, ker so prepričani, da bo imela popoln uspeh v zunanji politiki in v notranjem političnem življenju, kjer jo čaka težka naloga — voditi volitve in dati državi nov parlament.

Razne vesti.

Zadnji nemški Zeppelin.

Zgrajen je veliki nemški Zeppelin Z. R. 3 in čaka, da se dvigne v zrak prvokrat. Napravili so ga kot reparacijo za Združene države v Friedrichshafnu. Svojo pot v Ameriko nastopi koncem aprila ali začetkom maja. Ta Superzeppelin je dolg 200 metrov, njegova višina dosega 31 metrov, konjskih sil 2000. Motorje je pet najmočnejše konstrukcije. Vozna hitrost 130 km na uro. Torej teče hitreje nego najboljši ekspresni vlak. Posadke bo 24 mož, potnikov sprejme v svoje luksurjozne prostore 30. Kuhinja ima električno ognjišče. Za napolnitev te zračne ladje je treba 70 tisoč km kubičnih vedika. Po Superzeppelina pojde iz Friedrichshafna nad južno Francijo in Španjo, nad Azori in južno Bermude na ameriška tla. To 7500 km dolgo routo upajo preleteti v 75 do 100 letalnih urah, to je v treh do štirih dneh brez vsakega pristajanja. Zavarovalne družbe so sprejele pogodbe mašonu.

za 3 milijone zlatih mark za to prvo pot v Ameriko.

Napoleonove relikvije.

Kmalu bi bile za javnost izgubljene nekatere Napoleonove relikvije, da jih ni kupil neki bogat Italijan iz zapuščine Tomaža Archambaulta, najzvestejšega Napoleona sluge, ki mu je sledil na otok sv. Helene.

Med relikvijami se nahaja srajca iz nizozemskega sukna, ki jo je imel na sebi še par dni pred smrtjo. Tomaž bi jo moral oprati. Ko je car umrl, jo je shranil, kakoršna je bila, s sledovi potu umirajočega. Zbirka vsebuje tudi dva roba, ki jih je Napoleon uporabljal tekom svoje bolezni. Polek tega je bil v zapuščini tudi kozarec, iz katerega si je Napoleon gasil žejo. Nadalje komad prve krste, večja vrba žalujke, ki je senčila njegov grob in velika zbirka prepisov raznih listin in zasebnih pism. Kupec je vse te relikvije odstopil muzeju v Mal-

Gledališče—Glasba—Kino

INTER-RACIAL FESTIVAL.

Tekom glasbnega tedna Inter-Racial Festival bodo nastopili v sredo tudi Jugoslavlani in sicer v Aeolian Hall, 34 West 43 Street, New York City. Začetek bo ob četrti na devet zvečer. Najprej bo govoril vsenčlški profesor M. I. Pupin, načelnik jugoslovanske skupine.

Moški kvartet "Jadran" bo zapel Adamičevega "Vasovalea" in Dobroničevega "Garavusa". Dve točki bo zaigral hrvatski delavski tamburiški orkester pod vodstvom Mr. S. Hrastovića. Zatem bo nastopil pevski zbor, sestojel iz najboljših pevcev naše kolonije. Zapeli bodo slovensko narodno pesem "Za goru", hrvatsko narodno pesem "Oj jesenske duge noči" in Mokrjancve "Sedmi šopek srbskih narodnih pesma iz Makedonije. Prostori na balkonu so brezplačni. Kdor hoče imeti rezerviran sedež, lahko zamena brezplačno vstopnico, če doda 50 centov.

Edith Allen

znana obiskovalcem kinematografa iz slike "Skaramus". V kratkem bo nastopila kot glavna junakinja v sliki "Virtuous Liars".

"COBRA".

V Hudson Theatre na zapadni 44. ulici predstavljajo krasno igrano "Cobra", v kateri se posebno odlikuje Dorothy Peterson. Ta simpatična igralka je prišla pred par leti z Zapada ter kmalu nato postala Ziegfeldova koristka. V zadnjem času se je pa posvetila dramam in žanje krasne uspehe.

Razen nje nastopa tudi Miss Laurell, katero smatrajo umetniko za predstavljajoči tip ameriške lepote. Svojo gledališko karijero je začela pri Roger Grey Stock Company v Des Moines, Iowa.

Mr. Gray, ki je sedaj član L. Lawrence Weberjevega štaba, je videl Miss Peterson igrati pri neki šolski zabavi, ter jo je takoj angažiral za svoj zbor. Njena lepota ji je pripomogla, da se je dvigala više in više ter slednjič dosegla mesto vodilne igralka.

Ze ko je bila pri Ziegfeldu, je bilo njeno edino hrepenenje postati dramatična igralka. Vsled tega je študirala naž in dan. Nastopila je v "Fires of Springs". Po tem svojem ogromnem uspehu je zbolela, kakorhitro se ji je pa obrnilo na boljše, je ji pomnil Mr. Weber priliko nastopiti v drami "Cobra". Treba jo je le videti, pa je človek uverjen o njenih silnih dramatičnih zmognostih.

SCOTNI NASTOP AVGUSTE DANILOVE.

Njeno slovo od New Yorka.

V soboto, dne 10. maja, se bo vršil gledališki večer v New Yorku, kakršnega še ni bilo v jugoslovanski koloniji v New Yorku in kakršnega tako kmalu ne bo več, kajti "star" tega večera, gospa Avgusta Danilova, članica Narodnega Gledališča v Ljubljani, se s tem nastopom poslavja od New Yorka.

Gospa Danilova je dne 2. aprila nastopila v Clevelandu kot časten gost tamošnjega dramatičnega

društva "Ivan Cankar". Pričakovano je v Clevelandu za nastop največje slovenske dramatične igralka je bilo velikansko. Dvatisoč rojakov je prišlo onega dne v krasno dvorano novega Narodnega Doma, da pozdravi in posluša svojo umetnico. Naši in celo angleški časopisi so prinašali obširne članke o nji in njeno sliko. Ameriški časopisi so poslali k nji svojega reporterja na intervju. Vsled tega velikega uspeha je bila gospej Danilovi napravljena poudoba, da otvori v Clevelandu dramatično Solo in prevzame režijo dramatičnega društva Gospa Danilova je to ponudbo sprejela in je že začela svoje delovanje, iz katerega bo brezdvomno izviralo tako živahno življenje na umetniškem, dramatičnem in sploh socialnem polju da prav lahko zavladamo clevelandsko kolonijo.

Sedaj je gospa Danilova še za kratek čas med nami, kajti prišla je iz Clevelanda da vodi zadnje vaje za sobotni gledališki večer. S svojim nastopom v soboto se ona poslavlja od New Yorka, nakar se takoj povrne v svoje novo bivališče, Cleveland.

Newyorská kolonija bo brezdvomno prišla ta dan v velikem številu, da jo pozdravi in obenem uživa redko zabavo v naši koloniji. Nastopila bo v dveh enodeljnih, v "Amerikani" in v "Ob zadnji uri". Avtorja obeh deliiger bosta prisotna pri predstavi. Poleg gospe Danilove nastopijo sami izveščani igralci in diletanti, med temi H. Rajner, nekdanji intendant in igralka Slovenskega gledališča v Trstu. V celoti bosta zaključila večer Sledila bo prava zabava in ples.

Vstopnice je dobiti zvečer v gledališki blagajni na 321 E. 73rd Street (češka Narodna Budova).

Bankir nasedel lepi pustolovki.

Neki berlinski bankir je na zanimiv način postal žrtev lepe madžarske pustolovke. Že lani v jeseni je prispel v Berlin zakonski par Szell iz Budimpešte. Mož se je bavil s špekulacijami na borzi, žena pa je postopala v teški demarni družbi, kjer se je seznanila tudi z našim bankirjem. Pripovedovala mu je, da je iz rodbine kneza Hohenlohe-Mariac-Stahemberga. Simulirala je denarno zadrego, iz katere je bankir lepotei rad pomogel, posebno še, ker je pripovedovala, da pričakuje veliko dedščino po sorodnikih, umrlih v Ameriki. Ko je bankirja opitila za 125 tisoč zlatih mark, se je pustolovka s svojim možem izgnala v Italijo in Švico. Sedaj jo policija išče, toda, kakor čestokrat v podobnih slučajih, brez najmanjšega uspeha.

Zlato je žolta kovina, ki nima jezika; vendar tam, kjer ono počne govoriti, vsi drugi molče.

Matere in Hčere.

Ako se ne počutite kot bi se mogle; če ste slabotne, nervozne, trudne in izmučene, poskusite to novo zdravilo, Nuga-Tone. Tisočim pomaga v par dnevih. Nuga-Tone povrne novo življenje in moč izrupenim živcem in mišicam. Tudi rdečo kri, močnejšo, mirno živce in endovito poveča vašo moč vztrajnost, daje blažen spazme, dober tek, tino prebavo, redni stol, mnogo entuziazma in simpatije. Če se dobro ne počutite, je vada dolžnost, da jo poskusite. Nuga-Tone, ako vam ne stori dobro, je prijetna za žvrtati in počutiti se boste boljše. Če vam je še ni predpisal vaš zdravnik, potem pojdite v lekarno ali pošto, kjer Nuga-Tone. Nuga-Tone je v vsaki lekarni in pošti. Če vam je še ni predpisal vaš zdravnik, potem pojdite v lekarno ali pošto, kjer Nuga-Tone. Nuga-Tone je v vsaki lekarni in pošti. Če vam je še ni predpisal vaš zdravnik, potem pojdite v lekarno ali pošto, kjer Nuga-Tone. Nuga-Tone je v vsaki lekarni in pošti.

KADILCI POSKUSITE NAS ČISTI TURŠKI IN HERCEGOVINSKI TOBAK

Naraven, okusen, cenen, dober!

OD IMPORTERJA DO KADILCA—BREZ POSREDOVALCEV!

1 funt najfinejšega	\$3.50	Košena Skatija za tobak	.75
1 funt finega	3.00	100 strošne (hizen)	.15
1 funt finega (močnejšega) ..	.10	100 najfinejših cigaret iz tur-	
Kiz Abadić papirčki	.10	škega tobaka	1.50
Stroj za cigarete	.20		

Poslajte denar vnaprej. Pošljamo tudi po C. O. D.

JOHN SEPICH & CO. 501 W. 26th Street, New York

DR. LORENZ

642 Penn Ave., PITTSBURGH, PA.

EDINI SLOVENSKE GOVOREČI ZDRAVNIK

SPECIALIST MOŠKIH BOLEZNI.

Moje stroko je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam že zdravim nad 25 let in imam skušnje v vseh boleznih in ker znam slovensko, zato vas morem popolnoma razumeti in spoznati vaše bolezni, da vas odzdravim in vrnem moč in zdravje. Skozi 23 let sem pridobil posebno skušnjo pri odzdravljenju moških bolezni. Zato se morete popolnoma zanesati na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma odzdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimprej. Naslednje in naslednje bolezni in zdravilne metode in zdravila, živčne in boleznih v mehurju, ledicah, jetrah, želodcu, rženico, revmatizmu, katar, zlato žile, naduha itd. Uradne ure: V ponedeljek, sredo in petek od 9. dopoldne do 5. popoldne; v torek, četrtek in sobota od 8. dopoldne do 8. zvečer; v nedeljah in praznikih od 10. dopoldne do 2. popoldne.

ZA NAKAZILA V AMERIŠKIH DOLARJIH --

IMAMO DIREKTNE ZVEZE, POTOM KATERIH IZPLAČUJEMO DOLARJE POLJUBNIM OSEBAM V JUGOSLAVIJI, ITALIJI, AVSTRIJI IN NEMČIJI.

Ker pa je zvezana nabava dolarjev za izplačila v Jugoslaviji z znatnimi stroški, smo bili primorani zvišati pristojbino, ki je sedaj naslednja:

Za izplačila dolarjev brez pogoja: do \$25. po \$1., od \$25. naprej po 4%.

Za izplačila proti predložitvi vidiranega potnega lista: do \$25. po 75 centov, od \$25. naprej po 3%.

Denar, nakazan v Jugoslavijo brez pogoja, se izplača naslovniku takoj ter isti lahko takoj z denarjem razpolaga. Vsled tega priporočamo onim, ki pošljejo denar samo za potne stroške, poslužiti se drugega načina ter označiti na nakazilci: Izplačati le proti predložitvi vidiranega potnega lista (posla za Združene države). Ako potem naslovnik nebi mogel predložiti takega potnega lista, se stavi nakazani znesek zopet na razpolago vplačniku.

Pristojbina za izplačila dolarjev v Italiji, Avstriji in Nemčiji znaša do \$25. po 75 centov za nakazilo, od \$25. naprej po 3%, to je po 3 cente od dolarja.

Nakazil za zneske pod \$5. ne moremo prevzeti. Vsled tamojšnjih odredb, ne moremo izplačati v Nemčiji nakazni eni in isti osebi več kot \$20. Znesek za pristojbino nam je poslati obenem z onim, ki naj se izplača.

Povdarjamo pa, da je najbolje in najenostavneje nakazati od tukaj dinarje oziroma lire zlati, onim, ki biva jo na dežel daleč od banke ter v menjanju dolarjev niso izkušeni.

Na zahtevo izvršujemo izplačila tudi brzojavno in potom brzojavnega pisma. Stroški za brzojavno pismo (Cable Letter) znašajo \$1., stroški za direkten brzojav (Cable) pa: v Jugoslavijo \$5., v Italijo, Avstrijo in Nemčijo \$4.

Vsi oni, ki tega oglasa nebi razumeli, naj nam pišejo za natančno pojasnilo ter pripomnijo, v katero državo žele denar poslati.

FRANK SAKSER STATE BANK

ALI STE KDAJ PREISKUSILI

Severa's Esko

MAZILLO ZOPER SRBEČICO?

Cena 50 centov

V LEKARNAH VSEPOVSOD.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

NESREČNA LJUBEZEN

R. M. — Za "Glas Naroda" poslovači J. Z.

47

(Nadaljevanje.)

Najprej je odvil papir, potem pa razbil leseno škaflo. Priloženo je bilo odprto pismo. Sobolej je pomignil služavčniku, naj čita. Oskrbnik Miškova je sporočil svojem gospodarju Soboleju, da je udarila sirela v stari grad. Ogenj so le s težavo pogasili. Popolnoma sta bili pa poškodovani dve sobi pokojnega gospoda komornika. Zgoraj je tudi velika omara, dočim ni mogla zgoriti mala železna skrinjica, ki je bila v nji. Skrinjico so opazili šele po požaru. Odprli so jo ter našli v nji priložene papiere.

Mehanico je vzal Danijel pisma v roko. Papir je bil orumenel in se je že začel drobiti.

Hotel je vse skupaj odložiti, ko ga je pa služavnik opozoril, da so listine najbrž sila važne, ker jih je pokojni komornik tako dobro spravil, je začel pregledovati. Iz neke zalepke je padel listek: Mrtvaški list — Eglantina ... Bobnik je hitro pogledal podpis. Vera Čakarov!

Vera Čakarov! Ime se mu je zdelo znano. To ime je že moral neke slišati.

Oti si je žareče čelo. Stresel se je. Vzklik začudenja se je izvil iz njegovega grla.

Vera Čakarov je bila Lenina mati. Kako je prišel njen rokopis v last knezov Sobolejevih?

Vzravnal se je na blazini. Služavnik je odgrnil okna.

— Dragi Gregor! — je čital Danijel. — Črke so mu plesale pred očmi. V grlu ga je začelo daviti. Preko ustnice mu je prihajalo nerazločno mrmranje.

Njegova mati je poslala njegovemu očetu ponarejen mrtvaški list — njegova mati je zapustila moža in otroka.

Njegova mati je nastopala pod imenom pevke Vera Čakarov. Dvorano je napolnil krik, ki je moral vsakogar stresti do kosti. Služavnik je skočil k knezu, ki je pa že omaknil v blazini ter nepremično ležal.

Zadela ga je kap. Praznično veselje, ki je vladalo v gorenjih prostorih, se je hipoma izpremenilo v težoko skrb in razdvojenost.

Poklicali so zdravnika, ki je konstatiral, da je kneza zadela kap, da pa še živi. Napad se lahko ponovi vsak trenutek in tedaj bo smrtonosen.

Zaradienosti so se bili medtem že odpeljali v cerkev, kjer se je imela vršiti poroka. Nihče domačih jih ni hotel razburjati ter jim sporočiti.

Knez Sobolej je odprl oči. Njegov pogled je bil odprl po praznem prostoru. Videl ni ničesar, toda v glavi so mu kovalile misli.

Njegove oči so bile polne solz, na upadlem licu mu je počival izraz neizrečene boli.

Sklenil je izpiti kozere trpljenja do dna. Grenka je bila tekočina, ostanek je bil pa najbolj grenak.

— Ali more mati zapustiti svojega otroka?

Slika njegove matere, ki jo je bil postavil tako visoko v oltarju svojega sreča, pred katero je molil sleherni dan, je bila pred njim pogačena v blato.

Da, mati je zapustila svojega otroka, pustila ga je bolnega in nadičnega in morda ni niti ene solze prelila ob slovesu. Zapustila ga je za vse življenje.

V laži in prevari se je razblinilo njegovo otroško upanje. K njegovi smrti postelji ni pristopil duh matere, vse ljubezni vredne.

To ni bila taka mati, da bi zrl človek k nji kot k Bogu. Razodeto mu je bilo strašno spoznanje:

— Tvoja mati je šla od tebe brez slovesa in te ni hotela poznati. Kamni bi se smilila tvoja zapuščenost, mati te pa ni hotela poznati. Bil si vedno zapuščen, sedaj v smrti uri je pa samota najstrašnejša.

Spodaj so zaropotali vozovi. Mladji pari so se vrnili z cerkve. In med njimi je bila tudi Lena, krasna nevesta.

— Lena, Lena! Njegova sestra!

Telo umirajočega je vztrepetalo. Globoko se je oddahnil in mir božji se je razlil preko njega.

Kam je nenadoma pobegnila divja, obupna ljubosumnost, strastna ljubezen njegovega sreča? Vse je pomirilo v njem, duša mu je pa vriskala in pela:

— Lena, Lena, moja sestra!

Še malo prej ni mogel s prstom treniti, njegova silna volja je pa zapovedovala odrevenelim mišicam, in njegove roke so se sklenile k molitvi.

Solze so mu curkoma tekle po velikih licih, njegov obraz se je pa blaženo smehljalo kot da bi gledal v odprta nebesa.

— Mati! — je vzkliknil. — Odpusti mi, ker sem v mislih grešil proti tebi.

Njegovi možgani so začeli umevati in spoznavati. Ne, mati ga ni zapustila. Od nje je odšla v namenu, da mu pošlje angelja, kateremu bo mogoče dalje in lepše sladiti življenje njegovega sina.

Mati je uslišala njegovo molitev ter mu je odvzela največje trpljenje, njegovo vročo strastno a obenem nesrečno ljubezen.

Tedaj sta se pa naselila mir in sreča v njegovem srcu. V duhu je videl pred seboj žive oči svoje matere in Lena je stala pred njim. Ni bila več ženska, cilj njegovega poželjenja pač pa njegova sestra, katero lahko brez trpljenja zaupa svojem mlademu prijatelju.

Vzel je to pismo ter ga dal služavniku rekoč:

— Sezgi to pismo! Sezgi ga tukaj pred mojimi očmi!

Služavnik je prižgal svečo ter se s plamenom dotaknil starega prepereloga papirja.

Vzplapolalo je, in Danijel je nepremično zrl v to svetlobo. In ko je gorelo in žarelo, je se enkrat vzplamtel življenski plamen umirajočega.

Lotila se ga je mrzlota ter mu prislikala v možgane blodne slike. Zdelo se mu je, da je v domači hiši v Miškovu. Krog gradu vihra vihar. Dež in toča bijeta ob okno. V dimniku žvižga in piha kot da bi strašilo. Pod nogami se mu udajajo tla — pada — pada — bečefino čuti v hrbtu, potem pa po vsem telesu ... Ostra bolečina ki se hipoma razlije po vsem njegovem telesu.

In ko odpre oči, vidi, kako ližejo plameni sliko njegove matere.

V SEVER. AMERIKI IŠČETA KRUHA IN UDARCEV

Te dni sta dospela v New York Louis Vincentini ter Quintin Romeo-Rojas, znana rokohoreca iz Chile. Vincentini se bo najbrže spopadel z Benny Leonardom, dočim bo skušal dobiti Rojas Dempseyja za svojega nasprotnika.

Danijel je zakričal. Preplašen služavnik je vrgel ostale listine v kamin ter prihitel k njemu.

Na pragu se je pojavila Lena. Vsa tresoča je planila k njemu ter objela njegovo trepetajoče telo.

On je kuljil vanjo kot v prikazen. Krč je izginil iz njegovih rok, ki so se tesno oklenile njenega vratu.

— Mati, mamica — je murmur. — Torej si vseeno prišla k meni?

Glava mu je klonila nazaj. Iz oči, ki so bile že napol osteklene, mu je pa sevala neizrečena blaženost.

Kot v prikazen je zrl v vitko žensko postavo pred seboj. Zdelo se mu je, da stoji ob njegovi postelji dobrotni angelj.

Da, to je njegova mati. Obledela je v belo bleko, pšenični lasje ji oodajajo čelo in nad njim sklanja ljubeznivo svoje temne oči. Zdelo se mu je, da mu šepeta kot je šepetala nekoč nedolžnemu otroku:

— Le potolažen bodi, revček ubogi težko usodo sem ti pripravila, toda v uri največjega trpljenja bom zopet prišla ter s svojo navzočnostjo odpravila vse tvoje gorje.

— Mati, kaj si pri meni? — je vprašal še enkrat.

Solze so zadušile Lenin glas. Sklonila se je ga in molče poljula bila na čelo in oči.

Bolnik je vztrepetal. Njegova uboga glava je omahnila na njegove prsi.

Zaprle je oči kot da bi hotel sladko zaspati.

Breme, ki ga je Lena držala v naročju, je postajalo težje in težje.

Kot lahen dih je še enkrat prišlo preko njegovih ustnice:

— Mati!

Potem je bilo pa vse tiho.

Vstopili so Gropen, Jolanti, Alren, Urška in grof Lonon.

Lena se je zgrudila ob postelji. Gropen je pokleknil pred ležišče svojega prijatelja ter mu začel poljubovati roke.

Danijel ni bil več zapuščen.

Zdelo se je kot da vprašuje njegovo smejoče obličje vse, ki so stali krog njega in jokali:

— Zakaj vendar žalujete? Boril sem se in zmugal. Smrt je izprala greh, ki ga je napravilo življenje na meni.

Truplo kneza Soboleja so prevzeli v družinsko grobnico v Miškovu.

Pogreb se je udeležilo vse Gropenovo sorodstvo. Navzoča je bila tudi Urška s svojim možem Lononom ter Frank in Alten.

Njegovo truplo je bilo razstavljeno v oni sobi, kjer se je bil ustrelil njegov oče.

Vse svoje rusko posestvo je bil pokojnik v oporoki namenil nekepu oddaljenemu sorodniku grofu Orlovu, vso gotovino pa hčerka generala Gropena, Jolanti in Leni.

Krasen polni dvorec v bližini morskoga kopališča je pa dal Alenu za poročno darilo.

Tako se končuje povest o možu, kateri je bil posvetil vse svoje življenje ljubezni do matere in se je kot zrel mož nevede smrtno zaljubil v svojo sestro.

Leni ni bilo nikdar očito, kako silno ljubezen je gojil do nje ...

(K O N E C.)

"Vražji žarki."

Svetovni stisk je poročal o "vražjem žarku", ki ga je našel angleški inženir Grindell Mathews izven kraljestva dosedaj znanih izžarevanj.

Gre za svojevrstnega prevodnika energije, ki ga lahko najlepše primerjamo z bakrenim žico. Samo predstavljamo si premer poljubno velik, ne da bi pri tem, kakor pri elektriki, trpela intenziteta. Od električne iskre ga loči večja termiska sila. Dosedajni poizkusi ne dopuščajo nikakega dvoma o neprimernem učinku tega žarka. Nekoč miš je umoril na razdaljo 25 metrov. Na isto razdaljo so bile karbonizirane drevesne korenine. Vžrejo se električne žarnice. V drvarnici je zanetil požar. Magneti letal in avtomobil so postali nerabni. Nekoč asistent, ki se je iz nepravilnosti približal področju učinkovitosti žarka, je ostal 48 ur v nezvesti in čuti še danes posledice, čeravno je bila žarkova energija za eno tisočinko manjša, kakor običajno.

agenti, ki bi bil v taki oblasti operaterja. Njegovo učinkovitost lahko razširi na en kilometer široko polje ali pa jo omeji na par cen-

timetrov. Tudi njegova termiska sila se lahko poljubno poveča ali zmanjša. V eni petinki sekunde lahko človeka umorimo ali pa ga onesvestimo. Dosedaj nimamo agensa, ki bi bil v taki oblasti operaterja. Grindell Mathews naglašja, da so se vršili vsi dosedajni poizkusi z majhno energijo in večinoma samo v laboratoriju. Kakor hitro bi dobil oblastveno dovoljenje, bi se vršili poizkusi na mnogo širji podlagi in rezultati bi bili taki, da stopi tehnika pred pravo revolucijo.

Francoski znanstveniki, ki so prisostvovali poizkusom, so zelo pesimistični. Podajamo razume njihov izjav:

"Dosedaj so nam znani trije načini izžarevanja: pozitivni, negativni in elektro-magnetni žarki. Obstajajo dve možnosti: Ali je odkril Mathews nov tip žarkov, tedaj moramo preurediti vso dosedajno teorijo o žarkih; ali pa deluje z dosedaj znano vrsto žarkov. Pozitivni žarki so preko razdalje 4 cm neuporabni. Drugi trije nese nekoliko dalje, vendar pa ne na razdaljo, ki jo je označil Ma-

ROYAL MAIL

Na Javni, vladni poštarnici, preko morskog
NEW YORK IN HAMBURG
CHERBOURG IN SOUTHAMPTON
"Ohio" "Ordu" "Orca" "Orbita"
Ti parniki so novi in moderni v vsakem od njih, najbolj priljubljene potnike in glasovite radi komodnosti in — KOMFORTA.
Zdrava, tečna in obilna hrana se servira vsem potnikom na belo pokritih misah. Družine, žene in otroci imajo POSEBNO PAZLJIVOST.
Za podrobnosti se obrnite na naše zastopnike v vašem mestu ali na ROYAL MAIL STEAM PACKET CO
25 Broadway, New York

thews. Uporaben je samo tretji tip in možno je, da je inženir dosegel svoje učinke s temi žarki. Videli smo sicer nekaj sličnega ob priliki zadnje radio-razstave v Parizu, ko se je gospodu Mensy posrečilo prizgati na razdaljo 80 cm električno žarnico. Živčni sistem miši sicer lahko smatramo za anteno in možno je, da povzroči indukcijski udarec smrti. Slično velja tudi za človeka, vendar je pri tem izključeno, da bi bil udarec zadosten. V splošnem je treba pri presoji precej previdnosti. Mednarodna znanost naj torej prouči iznajditeljeve izjave natančno. Kajti lahko z mirno vestjo rečemo: Ako stojimo v resnici pred žarki nove vrste kakor pravi Mathews, tedaj mora biti revolucija, ki bi nastala v znanosti in tehniki, velika!"

Z ozirom na ta poročila se je javil neki letalski častnik, ki je prisostvoval leta 1918 v okolici Pariza zanimivim poizkusom. Nekaj 40-letni iznajditelj, je pripovedoval častniku, nam je kazal neke vrste reflektor, v čigar sredi je bil električni lok. S pomočjo posebne priprave se je možu posrečilo odstraniti spodnjo ognjeno palčico in ustvariti termiski žarek, ki je učinkoval še na 20 metrov smrtonosno. Razpolagal pa je samo 40 amperov silo; pri večji energiji bi dotični termiski žarki učinkovali na kilometersko daljavo. Ker pa je šlo komisijski predvsem na to, da se ne povzroči svetlobe, je uporabil črni senčnik za filtracijo žarkov. Aparat bi se namreč uporabil za narodno-obrambene namene.

Preiskava je dognala, da so se dotični poizkusi res vršili. Predno pa se je moglo pristopiti k uporabi za vojaške svrhe, je bilo sklenjeno preizkušnje. Zanimivo je ugotoviti, v koliko se obe iznajdbi križata.

Nezgode v Mariboru.

Viničarski sin Straus je tako neredno vozil z enovpreznim vozom, da je na Aleksandrovi cesti podrl na tla neko Nežo Vagmajer, ki je dobila težke rane na nogah in rokah. — Na Tržaški cesti je zbral vlak desetletnega Emila Kuma in ga močno poškodoval. Prepeljali so ga v bolnico.

† NAZNANILO IN ZAHVALA

Tužnim srem naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da nam je po kratki in mučni bolezni za vedno zaplala naša preljubljena hčerka

ALBINA BRIC

v starosti 18 mesecev. Umrla je dne 29. aprila, pokopali smo jo dne 1. maja 1924.

Moja srčna hvala Franku Gosarju in njegovi soprogi ter njenim hčerkam, ki so jo tako ljubili in radi imeli, kakor da bi bila njih hčerka ali njih sestrica, ki so se toliko mučili in prizadevali, da bi ji bili prihranili to preljubo zdravje, a je bilo vse zaman. Oni so jo vzeli zaradi tega, ko je šla moja žena na Crosson v Sanatorium, ki je tudi bolna. Lepa hvala tudi družini Dekliva za pomoč in tolažbo. Lepa hvala tudi družini Zupane in družini Pavlin, ki sta ji poležala krasne vence na rakev in zadnji pozdrav. Lepa hvala tudi Antonu Batista in vsem Slovincem na Jasi Hillu, ki so prečuli par večerov pri njej. Končno se zahvaljujem mojemu bratu in njegovi družini ter vsem sosedom, ki so se udeležili pogreba.

Ti pa, nepozabljena hčerka, počivaj v miru, naj ti bo lahka zemlja!

Zaljubljeni ostali:

John in Mary Bric, starši.

Bernardine, Josephine, Olga in Dorothy, sestrice.

Box 426. Hooversville, Pa.

Kretanje parnikov - Shipping News

10. maja: Homeric, Cherbourg; America, Cherbourg.
11. maja: Paris, Havre; Martha Washington, Trst; Berengaria, Cherbourg.
12. maja: Albert Ballin, Cherbourg in Hamburg; Stuttgart, Bremen.
13. maja: Pres. Roosevelt, Bremen.
14. maja: Majestic, Cherbourg.
15. maja: France, Havre.
16. maja: Lapland, Cherbourg.
17. maja: Leviathan, Cherbourg; Olympic, Cherbourg; Tyrhenia, Cherbourg; Colombo, Genoa.
18. maja: Telance, Cherbourg; Hamburg York, Bremen.
19. maja: Aquitania, Cherbourg.
20. maja: America, Genoa.
21. maja: Homeric, Cherbourg; Conte Verde, Genoa; Pres. Harding, Cherbourg; Orca, Cherbourg; Veendam, Bologna.
22. maja: Cleveland, Cherbourg in Hamburg.
23. maja: Berengaria, Cherbourg; Rochambeau, Havre.
24. maja: Belgeland, Cherbourg; Mongolia, Cherbourg.
25. maja: Majestic, Cherbourg; La Savote.

Havre; Orbita, Cherbourg; Hamburg; Geo. Washington, Cherbourg; Bremen.
10. junija: Resolute, Cherbourg in Hamburg; Pittsburgh, Cherbourg; Luetzow, Bremen.
11. junija: Paris, Havre; Mauretania, Cherbourg.
12. junija: Columbus, Bremen.
13. junija: Leviathan, Cherbourg; Olympic, Cherbourg.
14. junija: America, Bremen.
15. junija: Lapland, Cherbourg; Stuttgart, Bremen.
16. junija: Chicago, Havre; Homeric, Cherbourg; Saxonia, Cherbourg; Orea, Cherbourg; Hamburg.
17. junija: Pres. Wilson, Trst; Pres. Harding, Bremen; Canopic, Cherbourg; Bremen, Bremen.
18. junija: Berengaria, Cherbourg; Taormina, Genoa.
19. junija: Zeeland, Cherbourg.
20. junija: Majestic, Cherbourg; Lafayette, Havre; Conte Rosso v Genoa.

HITRA POTNIŠKA SLUŽBA

od NEW YORKA DO TRSTA

(preko Genova)
Najboljša in najkrajša pot po Sredozemskem morju z našimi veličastnimi parniki.

COLOMBO 24. maja; 1. julija; 7. avgusta
DULIO 17. junija; 19. junija
GIULIO CESARE 8. junija; 16. avg.; 19. sept.

*Največji in najhitrejši parnik na ogle za Sredozemsko morje.

Udobne kabine tretjega razreda z 2, 4 in 6 posteljami za družine in ženske. Pri okusnih obedih je vino brezplačno. Za podrobnosti vprašajte našega agenta v vašem mestu ali pa naravnost pri

NAVIGAZIONE GENERALE ITALIANA
Italia-America Shipping Corporation
1 State Street General Agent New York

Naši zastopniki v Jugoslaviji: Jadranska Banka, Beograd in njene podružnice

Kaznovan tat.

Mezarski pomočnik Leopold Šešek je ukradel svoji gospodnji Smerčnikovi v Zg. Geroven 3000 dinarjev gotovine, par rjavih čevljev in 24 robocev. Po tatvini je fant izginil in je začel popivati.

Šešek se Šeška takoj osumil, toda so ga prijeli, je denar za zapravl. Med obravnavo, pri kateri je Šešek priznal, da je ukradel samo 800 dinarjev, se je žena bradko pritoževala, da ji je nehvaležno pobral prav vse tako težko prihranjen denar in ji ni pustil niti toliko, da bi imela za borno kosilo ter si je morala vzeti na posodo. Ker je bila to res izredno grda tatvina, je bil obsojen Šešek na 2 leti težke ječe, mora plačati stroške in takso 150 Din in povrniti Smerčnikovi ukraden denar.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

K DOR je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je natančno poučen o potnih listih, prtljagi in drugih stvareh.

Pojasnili, ki vam jih zamoremo dati vsled naše dolgoletne izkušnje, vam bodo gotovo v korist; tudi priporočamo vedno le prvotne parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu.

Tudi oni ki se niso ameriški državljan, morejo potovati v stari kraj na obisk, toda potrebno je, da se po vrnejo tekom šestih mesecev in so pripuščeni brez vsake nepravilne v to deželo.

Kako dobiti svoje iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnika ali svojca iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Nadaljni priseljenec v Jugoslavijo bodo pripuščeni sem zopet po 1. juliju 1924.

Prodajamo vozne liste za vse proge; tudi preko Trsta zamorejo Jugoslavoanci sedaj potovati.

Ako želi keuo naročiti vozni list iz Jugoslavije v CANADO naj nam piše za pojasnila.

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt St., New York

Glavne zastopstvo Jadranske bank

Prav vsakdo — kdor kaj liče; kdor kaj ponuja; kdor kaj prodaja; prav vsakdo primava, da ima je čudovit uspeh — mali oglasi

v "Glas Naroda"

COSULICH LINE

Kaznovan tat.

Edino direktno spomladno odplutje
Otvorivša vožnja znanega

Martha Washington — 14. maj; 12. juli.
Presidente Wilson — 24. junij; 8. avg.

V Curovnik ali Trst.
Zelaznica v notranjost zmerza. Njihovih vlakov Vrataje pri bližnjem agentu ali pri

PHILIPS BROS. & CO., 2 West St., N. Y.

POZOR, JUGOSLOVANKE!

Iščem Slovenko ali Hrvatke, da bi mi oskrbovala 3 otroke, oziroma gospodinjico. Katero veselja ta ponudba, naj se tozadevno zgleda na moj naslov. Plača po dogovoru — Thomas Pokus (po rodu Hrvat), 1043 S. 3. St., Canon City, Colo.

Rad bi zvedel, kje se nahaja ANTON TONC. Omenjeni je bil pred letom v Crested Butte, potem je bil v Telluride, Colo., sedaj pa slišim, da se nahaja neke v državi Utah. Torej ako bare sam ta oglas, naj se javi, ali ako kateri drugi ve za njegov naslov, prosim, da mi naznani. Vse nastale stroške sem pripravljen poravnati. — Joseph Skrabec, 412 West New York Ave., Canon City, Colo.

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste s njih postrežbo zadovoljni, da oglašujete v listu "Glas Naroda". S tem boste ustrogljili vsem

Uprava "Glas Naroda"

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

Potovanje v Jugoslavijo.

Kdor namerava potovati to spomlad v stari kraj na obisk ali na stalno, pripravljamo, da se odloči za parnik "PARIS", največji in najnovejši parnik francoske parobrodne družbe, ki odpluje iz New Yorka

14. MAJA 1924.

Zelazniška zveza preko Francije, Švice in Avstrije je za Jugoslavoanci najbolj pripravna po francoski poti, zlasti pa se s parnikom "PARIS" in se pride v devetih dneh v Ljubljano; oni pa, ki potujejo v zasebno ozemlje, se peljejo iz Pariza naravnost v Trst.

S tem parnikom potuje tedaj tudi naš uradnik, ki bo spremljal potnike do Ljubljane, in bo pazil tudi na prtljago, da bo šla naprej vedno v istim vlakom, kot potniki.

Vsi potniki III. razreda so nastanjeni na tem parniku v kabinah po 2-6 v eni kabini; kdor želi potovati takrat na tem parniku, naj nam doloži čim prej \$10.00 are si III. razred in \$50 za drugi razred da mu preskrbimo dobro kabino s sedati, ga ne bodo boljši prostori v oddani.

Frank Sakser State Bank

New York, N. Y.

VEČ KOT 40

NOVIH SLOV. PLOŠČ ZA VAŠ GRAMOFON.

PESMI, MOŠKI ZBORI, MARŠE POLKE, VALČERJE itd.

Pišite takoj po novih brezplačnih cenik na VICTOR NAVINGHEK